

Praktische gids van het EASO over het belang van het kind in asielprocedures

Praktische gidsen van het EASO

2019

Meer gegevens over de Europese Unie vindt u op internet via de Europaserver (<http://europa.eu>).

Print	ISBN 978-92-9485-184-0	doi:10.2847/454370	BZ-03-19-914-NL-C
PDF	ISBN 978-92-9485-157-4	doi:10.2847/42168	BZ-03-19-914-NL-N

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2019

© Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken (EASO), 2019

Het Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken (EASO) of personen die namens dit orgaan optreden, zijn niet aansprakelijk voor het gebruik dat eventueel van informatie in dit document wordt gemaakt.

Praktische gids van het EASO over het belang van het kind in asielprocedures

Praktische gidsen van het EASO

2019

Inhoud

Lijst van afkortingen	5
Inleiding	7
Waarom deze praktische gids?.....	7
Wat staat er in de praktische gids?	7
Wat valt binnen het bestek van deze praktische gids?	8
Hoe is deze praktische gids tot stand gekomen?	8
Hoe moet deze gids worden gebruikt?	9
Hoe verhoudt deze praktische gids zich tot andere ondersteuningsinstrumenten van het EASO?	9
Terminologie	10
Leeftijdsonderzoek	10
Onderhoud in verband met het belang van het kind	10
Beoordeling en bepaling van het belang van het kind	10
Kind/minderjarige.....	10
Kinderen die gevaar lopen	10
Kinderen die slachtoffer zijn van mensenhandel	11
Procedurele waarborgen van de Dublin III-verordening en Dublin-uitvoeringsverordening.....	11
Familie.....	11
Opsporing van familieleden	12
Voogd/vertegenwoordiger.....	12
Procedurele waarborgen en garanties	12
Familielid.....	13
Van zijn familie gescheiden kind	13
Niet-begeleid kind	13
1. Achtergrond en elementen van het belang van het kind	14
1.1 Een kinderrechtenbenadering	15
1.2 Toelichting van het begrip “eerste overweging”	16
1.3 Multidisciplinair en objectief karakter	17
1.4 Processen met betrekking tot het belang van het kind.....	18
1.5 Het belang van het kind en het recht om te worden gehoord	18
1.6 Afweging van de elementen van het belang van het kind.....	18
2. Procedurele waarborgen	21
Veiligheid	21
Gekwalificeerde medewerkers	22
Verzoeken om internationale bescherming.....	22
Registratie.....	22
Prioriteitenstelling/aanpassing van de duur van de procedure	23
Vrijstelling van grensprocedures, versnelde procedures en spoedprocedures.....	23
Wettelijke vertegenwoordiging van het kind.....	23
Verstrekking van juridisch advies.....	24
Informatieverstrekking en vertolking	24
Horen van de mening van het kind en participatie door het kind.....	24
Vaststelling van de feiten	26
Documentatie van het belang van het kind.....	26
Eerbiediging van de eenheid van het gezin.....	27
Beoordeling van het verzoek van het kind.....	27

Aanbevelingen met betrekking tot het belang van het kind	28
Geen waarborgen.....	28
3. Implementatie van het belang van het kind	29
3.1 Samenwerken met kinderschermingsdiensten	29
Waarborging van de toegang tot andere rechten	29
3.2 Procedurele waarborgen	29
3.3 De individuele omstandigheden van het kind	32
3.4 Mogelijke verhoogde risico's en kwetsbaarheden	33
3.5 Verschillende procedurele trajecten	33
Dublin-verordening	33
Versnelde en grensprocedures	34
Andere procedurele trajecten	34
3.6 Aanstelling van een familielid/begeleidende volwassene als verzorger/voogd	35
4. Kwetsbaarheids- en risico-indicatoren voor kinderen	36
Kinderen die door hun ouders worden begeleid	36
Van hun familie/gezin gescheiden kinderen	37
Gehuwde kinderen	37
Kinderen die slachtoffer zijn van mensenhandel	39
Andere vormen van kwetsbaarheidsbeoordeling	40
Bijlage I — Model in verband met het belang van het kind	42
Bijlage II — Beleidsdocumenten en richtsnoeren	44
Bijlage III — Rechtskader	45
Internationale wetgeving	45
EU-wetgeving	45
Zachte wetgeving	48
Bijlage IV — Bibliografie.....	49

Lijst van afkortingen

AT	Oostenrijk
BE	België
BG	Bulgarije
BID	bepaling van het belang van het kind
CH	Zwitserland
CRC	Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van het kind (1989)
CRC-Comité	VN-Comité voor de rechten van het kind
CY	Cyprus
DE	Duitsland
DK	Denemarken
Dublin III (-verordening)	Dublin III-Verordening (EU) nr. 604/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend (herschikking)
EASO	Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken
EE	Estland
EL	Griekenland
ES	Spanje
EU	Europese Unie
EU+-landen	Lidstaten van de Europese Unie plus Noorwegen, Zwitserland, IJsland en Liechtenstein
FI	Finland
FR	Frankrijk
FRA	Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten
GEAS	gemeenschappelijk Europees asielstelsel
HU	Hongarije
IE	Ierland
IPSN	instrument voor de identificatie van personen met bijzondere behoeften
IT	Italië
Lidsta(a)t(en)	Lidsta(a)t(en) van de Europese Unie
LT	Litouwen
LV	Letland
NL	Nederland
NO	Noorwegen
PL	Polen
Richtlijn asielnormen (herschikking)	Richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (herschikking)

Richtlijn asielprocedures (herschikking)	Richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (herschikking)
Richtlijn opvang- voorzieningen (herschikking)	Richtlijn 2013/33/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot vaststelling van normen voor de opvang van verzoekers om internationale bescherming (herschikking)
Richtlijn ter bestrijding van mensenhandel	Richtlijn 2011/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2011 inzake de voorkoming en bestrijding van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers daarvan, en ter vervanging van Kaderbesluit 2002/629/JBZ van de Raad
RO	Roemenië
SE	Zweden
SI	Slovenië
SK	Slowakije
UNHCR	Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor de vluchtelingen
VGv	vrouwelijke genitale verminking
VRK	Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van het kind

Inleiding

Waarom deze praktische gids?

De rechtsinstrumenten die het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) vormen, bevestigen dat de lidstaten van de Europese Unie plus CH, NO, IJsland en Liechtenstein (EU+-landen) verplicht zijn om bij alle handelingen in verband met kinderen ⁽¹⁾ het belang van het kind voorop te stellen. De *praktische gids over het belang van het kind in asielprocedures* (praktische gids) is ontwikkeld om de EU+-landen te helpen bij de naleving van hun verplichtingen jegens het kind.

Het **belang van het kind** moet worden beoordeeld en moet een eerste overweging vormen ⁽²⁾ bij alle handelingen of beslissingen in verband met het kind ⁽³⁾. Momenteel hebben de meeste EU+-landen echter nog geen vaste procedure voor de nakoming van deze wettelijke verplichting binnen asielstelsels. In een mededeling aan het Europees Parlement en de Raad van 12 april 2017 heeft de Commissie EU-agentenschappen opgeroepen om verder te werken aan de ontwikkeling van richtsnoeren en instrumenten betreffende het belang van het kind. Uit de gevalideerde bevindingen van de door het Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken (EASO) uitgevoerde inventarisatie van internationale beschermingsprocedures voor kinderen blijkt dat er inderdaad behoefte is aan richtsnoeren voor de praktische uitvoering waarbij het belang van het kind een eerste overweging vormt.

Deze praktische gids is bedoeld als hulpmiddel bij het identificeren en onder de aandacht brengen van de belangrijkste mijlpalen en knelpunten voor de implementatie van het belang van het kind. Dit wordt gedaan om de EU+-landen te ondersteunen bij de toepassing van het beginsel van het belang van het kind en bij de versterking van de waarborgen binnen asielprocedures voor kinderen. De EU+-landen moeten kindvriendelijke asielprocedures invoeren die de bescherming van het kind gedurende de gehele procedure waarborgen overeenkomstig het EU- en het internationaal recht.

Wat staat er in de praktische gids?

De praktische gids is bedoeld om de bevoegde nationale autoriteiten richtsnoeren en ondersteuning te bieden met betrekking tot de vereiste garanties en waarborgen die ervoor zorgen dat het belang van het kind een eerste overweging vormt wanneer er in het kader van een asielprocedure beslissingen worden genomen die van invloed zijn op een kind. Deze gids is onderverdeeld in een terminologielijst en vier hoofdstukken: 1. achtergrond en elementen van het belang van het kind; 2. relevante waarborgen; 3. richtsnoeren voor de beoordeling van het belang in de praktijk, en 4. kwetsbaarheids- en risico-indicatoren. Tot slot bevat de praktische gids een uitgebreide checklist die ervoor moet zorgen dat alle belangrijke stappen door de verantwoordelijke autoriteiten worden uitgevoerd en op passende wijze in aanmerking worden genomen bij de beoordeling van het belang van het kind. De gids wordt aangevuld met een reeks bijlagen; beleidsdocumenten en richtsnoeren die relevant zijn voor het onderwerp en een overzicht van het rechtskader omvattende internationale, Europese en EU-rechtsinstrumenten.

⁽¹⁾ Er zij op gewezen dat het EU-asielacquis de term “minderjarige” gebruikt, wat overeenkomt met de term “kind”. Beide termen hebben betrekking op een persoon jonger dan 18 jaar. Zie ook het deel “Terminologie”.

⁽²⁾ Artikel 24, EU-Handvest van de grondrechten; zie ook de mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad over de [bescherming van migrerende kinderen](#), 12 april 2017, COM(2017) 211 final, blz. 14 (Bescherming van migrerende kinderen).

⁽³⁾ CRC-Comité, *Algemeen Commentaar nr. 14 (2013) dat inhoudt dat het kind er recht op heeft dat zijn belang een eerste overweging vormt (art. 3, punt 1)*, 29 mei 2013, CRC /C/GC/14; voor richtsnoeren van de UNHCR betreffende het belang wordt verwezen naar UNHCR, *Safe & Sound: what States can do to ensure respect for the best interests of unaccompanied and separated children in Europe*, oktober 2014; UNHCR en International Rescue Committee, *Field Handbook for the Implementation of UNHCR BID Guidelines*, 2011.

Wat valt binnen het bestek van deze praktische gids?

De praktische gids beperkt zich tot de vraag hoe er bij asielprocedures voor moet worden gezorgd dat het belang van het kind een eerste overweging vormt ⁽⁴⁾. De gids gaat alleen over kinderen (met hun familie of zonder begeleiding) die een verzoek om internationale bescherming hebben ingediend of die de wens te kennen hebben gegeven een dergelijk verzoek in te dienen ⁽⁵⁾. In situaties waarin andere procedurele trajecten dan het verzoeken om internationale bescherming in het belang van het kind kunnen zijn, moeten de bevoegde autoriteiten (een panel bestaande uit de voogd, migratieautoriteiten, openbare aanklagers) passende oplossingen aanbevelen overeenkomstig de nationale wetgeving en/of praktijk. De beoordeling van het belang van het kind met het oog op opvang (in de zin van de richtlijn opvangvoorzieningen (herschikking)) of voor andere procedurele trajecten valt niet binnen het bestek van deze praktische gids.

Deze praktische gids is gericht op de asielprocedures. Het kind moet een vrije en weldoordachte beslissing kunnen nemen om te verzoeken om internationale bescherming. De ouders/voogd/vertegenwoordiger en/of de Kinderbescherming kunnen voortdurend beoordelen of het in het belang van het kind is om met het verzoek door te gaan. Om ervoor te zorgen dat het belang van het kind wordt gerespecteerd, is samenwerking vereist tussen alle relevante actoren die bevoegd zijn om het belang van het kind voortdurend te beoordelen, afhankelijk van de nationale wetgeving en/of praktijk. De bescherming van kinderen en de beoordeling van het belang van het kind gaan verder dan de asielprocedure, vandaar de noodzaak om op een holistische manier voortdurend samen te werken met de kinderbeschermingsinstanties en andere actoren, zoals de opvanginstantie, voogd/vertegenwoordiger en juridisch adviseurs.

De praktische gids is bedoeld om de toepassing van het beginsel van het belang van het kind in de asielprocedures te ondersteunen, in overeenstemming met het EU-acquis en andere relevante EU-wetgeving ⁽⁶⁾. De gids is ontwikkeld vanuit de wetenschap dat er in de verschillende EU+-landen uiteenlopende praktijken bestaan en verschillende actoren betrokken zijn bij het belang van het kind en dat het de taak van de nationale autoriteiten is ervoor te zorgen dat alle relevante beschermingsgaranties en -waarborgen tijdens de asielprocedures zijn voorzien.

Hoe is deze praktische gids tot stand gekomen?

De gids is door het EASO opgesteld met de steun van een groep deskundigen uit BE, DK, FI, IE, NO en RO en van de Europese Commissie, het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA), de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor de vluchtelingen (UNHCR) en het Kinderfonds van de Verenigde Naties (Unicef). Verder zijn de Europese Commissie, EU+-landen en internationale organisaties geraadpleegd. Deze gids is het resultaat van gebundelde ervaringen en weerspiegelt de gemeenschappelijke doelstelling om tot internationale beschermingsprocedures van hoge kwaliteit te komen. In deze gids wordt verder rekening gehouden met de beste praktijken die zijn vastgesteld in de context van de EASO-steun voor de herplaatsingsregeling ⁽⁷⁾ in EL en IT bij de beoordeling van het belang van kinderen die voor herplaatsing in aanmerking komen.

⁽⁴⁾ Sommige lidstaten beoordelen het belang van het kind in de opvangfase los van internationale beschermingsprocedures.

⁽⁵⁾ Dit doet geen afbreuk aan regelingen in sommige lidstaten op grond waarvan kinderen zelf of via hun ouders of vertegenwoordigers een verzoek kunnen indienen (artikel 7, lid 3, van de richtlijn asielprocedures (herschikking)) en omvat het doen van een verzoek om internationale bescherming, de registratie en de indiening van dat verzoek gezien de verschillende implicaties ervan (artikel 6 van de richtlijn asielprocedures (herschikking)).

⁽⁶⁾ Onder meer de relevante bepalingen van [Richtlijn 2011/36/EU](#) van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2011 inzake de voorkoming en bestrijding van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers daarvan, en ter vervanging van Kaderbesluit 2002/629/JBZ van de Raad, PB L 101 van 15.4.2011 (richtlijn ter bestrijding van mensenhandel).

⁽⁷⁾ [Besluit \(EU\) 2015/1523 van de Raad](#) van 14 september 2015 tot vaststelling van voorlopige maatregelen op het gebied van internationale bescherming ten gunste van Italië en van Griekenland.

Hoe moet deze gids worden gebruikt?

De praktische gids bevat algemene richtsnoeren en kan worden gebruikt als referentie of inspiratiebron voor het actualiseren en/of verbeteren van specifieke op nationaal niveau ontwikkelde standaardwerkwijzen voor kinderen.

De in de gids voorgestelde checklist zal het doorlopende proces van verzamelen en beoordelen van informatie ondersteunen en waarborgen. Met de checklist zal de beoordelaar kunnen nagaan of de relevante informatie is verstrekt en de juiste waarborgen zijn geboden en of daarbij terdege rekening is gehouden met gegevensbescherming en -beveiliging.

De praktische gids kan in combinatie met de desbetreffende relevante EU-, internationale en nationale wetgeving worden gebruikt vanuit een kinderrechtenbenadering ⁽⁸⁾. Daarnaast zijn diverse beleidsdocumenten en richtsnoeren betreffende het belang van het kind ontwikkeld en gebruikt bij de uitwerking van de in deze gids opgenomen richtsnoeren voor de toepassing van dit beginsel. Meer referentiemateriaal is beschikbaar in de beleidsdocumenten en richtsnoeren (bijlage II) van deze gids.

Hoe verhoudt deze praktische gids zich tot andere ondersteuningsinstrumenten van het EASO?

Het EASO heeft de opdracht om de EU+-landen te ondersteunen bij de implementatie van het GEAS, onder meer door middel van gemeenschappelijke opleidingen, gemeenschappelijke kwaliteitsnormen en gemeenschappelijke informatie over landen van herkomst. Zoals bij alle ondersteuningsinstrumenten van het EASO is deze praktische gids op de gemeenschappelijke normen van het GEAS gebaseerd. De richtsnoeren moeten worden gezien als een aanvulling op de andere beschikbare EASO-instrumenten, met name de *Praktische gids voor leeftijdsonderzoek*, de *Praktische gids voor het opsporen van familieleden* en de opleidingsmodule “Gesprekken voeren met kinderen”.

⁽⁸⁾ Zie beleidsdocumenten en richtsnoeren (bijlage II) en het rechtskader (bijlage III).

Terminologie

Leeftijdsonderzoek

Leeftijdsonderzoek is het proces dat de autoriteiten uitvoeren om de werkelijke leeftijd of de leeftijdscategorie van een persoon te schatten teneinde vast te stellen of die persoon minderjarig dan wel een volwassene is ⁽⁹⁾.

Onderhoud in verband met het belang van het kind

Een onderhoud in verband met het belang van het kind is een onderhoud met het kind, de voogd van het kind of een andere persoon die verantwoordelijk is voor de zorg voor en bescherming van het kind. In sommige lidstaten wordt soms meer dan één specifiek onderhoud met een kind afgenomen. De gesprekken worden gevoerd om het belang van het kind doorlopend te beoordelen. Het kan gaan om een afzonderlijk onderhoud, een deel van het persoonlijk onderhoud of een ander gesprek (in verband met de opsporing van familieleden, de beoordeling van de kwetsbaarheid enz.). Dergelijke gesprekken moeten worden ingegeven door het feit dat de beoordeling van het belang van een individueel kind een continu proces en geen eenmalige oefening is. Het vooropstellen van het belang van het kind is een integraal onderdeel van alle beslissingen en procedures, ook van gesprekken. Het belang van het kind kan worden geactualiseerd en herzien.

Beoordeling en bepaling van het belang van het kind ⁽¹⁰⁾

Volgens de gezaghebbende interpretatie van het CRC-Comité is de beoordeling van het belang van het kind:

een unieke activiteit die in elk individueel geval moet worden ondernomen [...] bestaande uit het evalueren en afwegen van alle elementen die nodig zijn om in de specifieke situatie voor een individueel kind of een specifieke groep kinderen een beslissing te nemen.

[...] De “bepaling van het belang van het kind” is het formele proces met strikte procedurele waarborgen dat erop gericht is het belang van het kind vast te stellen op basis van de beoordeling van zijn belang ⁽¹¹⁾.

Kind/minderjarige

In de EU-wetgeving worden de termen “kind” en “minderjarig” gebruikt voor personen jonger dan 18 jaar. Opgemerkt zij dat in het EU-asielacquis de term “minderjarig” wordt gebruikt, wat overeenkomt met “kind” zoals in deze gids gebruikt, aangezien het onderwerp, namelijk “het belang van het kind”, een beginsel van internationaal publiekrecht is dat voortkomt uit het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind (VRK).

Kinderen die gevaar lopen

Verwijst naar elk kind dat een bijzonder risico loopt, ongeacht de gezinssamenstelling/gezinssituatie; het kan gaan om een niet-begeleid kind, een van zijn familie gescheiden kind of een door zijn ouders vergezeld kind. De risico's die het kind loopt, zijn lichamelijke en geestelijke schade, seksueel en

⁽⁹⁾ EASO, *Praktische gids voor leeftijdsonderzoek*, 2018; EMN-definitie van “leeftijdsonderzoek”; zie voor meer informatie over het belang van het kind en over leeftijdsonderzoek ook het CRC, *Algemeen Commentaar nr. 6 (2005), Treatment of unaccompanied and separated children outside their country of origin*, 1 september 2005, CRC/GC/2005/6, deel V.A, punt 31(i).

⁽¹⁰⁾ Het bepalen van het belang van het kind valt buiten het bestek van deze gids.

⁽¹¹⁾ CRC-Comité, *Algemeen Commentaar nr. 14 (2013) dat inhoudt dat het kind er recht op heeft dat zijn belang een eerste overweging vormt (art. 3, punt 1)*, 29 mei 2013, CRC/C/GC/14.

gendergerelateerd geweld en andere vormen van misbruik of uitbuiting, gedwongen huwelijk, huwelijk op jonge leeftijd, vrouwelijke genitale verminking (VGV), mentale problemen, zelfverminking, zelfmoord enzovoort.

Kinderen die gevaar lopen, zijn kinderen die slachtoffer zijn of dreigen te worden van mensenhandel, overlevenden van ernstige vormen van psychologisch, fysiek of seksueel en gendergerelateerd geweld, met inbegrip van VGV, kinderen in een gedwongen huwelijk, kinderen die op jonge leeftijd zijn gehuwd, kinderen die lichamelijke en geestelijke schade hebben opgelopen of slachtoffer zijn van andere vormen van misbruik of uitbuiting, kinderen die gezinshoofd zijn, kinderen die staatloos zijn, kindmoeders (heel jonge moeders), kinderen die deel hebben uitgemaakt van gewapende groeperingen, kinderen die aan een ernstige ziekte lijden, kinderen met mentale problemen enzovoort.

Kinderen die slachtoffer zijn (of dreigen te worden) van mensenhandel

Verwijst naar elk kind voor wie er een op redelijke gronden gebaseerde aanwijzing is om te vermoeden dat het mogelijk slachtoffer van mensenhandel is, ook al heeft er nog geen uitbuiting plaatsgevonden ⁽¹²⁾. Kindslachtoffers of potentiële kindslachtoffers van mensenhandel hebben recht op bijstand en ondersteuning, rekening houdend met hun bijzondere omstandigheden ⁽¹³⁾.

Procedurele waarborgen van de Dublin III-verordening en Dublin-uitvoeringsverordening

Verordening (EU) nr. 604/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend (herschikking) ⁽¹⁴⁾. De Dublin III-verordening verwijst naar procedurele waarborgen zoals de benoeming van een vertegenwoordiger en de toegang tot onder meer alle relevante documenten ⁽¹⁵⁾.

Familie

De term “familie” moet in ruime zin worden geïnterpreteerd, zodat ook biologische, adoptie- of pleegouders, broers en zussen of, indien van toepassing, de familieleden in ruime zin of leden van de gemeenschap daaronder vallen ⁽¹⁶⁾.

Opsporing van familieleden

Het zoeken naar familieleden (inclusief familieleden of voormalige verzorgers van niet-begeleide kinderen) met als doel het herstel van familiebanden en gezinshereniging indien dat in het belang van het kind is ⁽¹⁷⁾.

⁽¹²⁾ Mensenhandel blijft een zeer lucratieve vorm van zware en georganiseerde criminaliteit die in het EU-Handvest van de grondrechten, met name in artikel 5, en in de artikelen 79 en 83 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie uitdrukkelijk wordt verboden. Artikel 2 van de richtlijn ter bestrijding van mensenhandel bevat de definitie van het strafbare feit mensenhandel en een specifieke verwijzing naar kindslachtoffers. Naar verluidt nemen kinderhandel met het oog op seksuele uitbuiting, waarbij de slachtoffers voornamelijk meisjes zijn, en gedwongen criminaliteit toe. Mensenhandelnetswerken hebben de migratiecrisis misbruikt en zijn zich gaan richten op de meest kwetsbare groepen, met name kinderen. Er bestaat algemene bezorgdheid over een toenemend risico van mensenhandel met het oog op seksuele uitbuiting. Zie het verslag van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad over de [vorderingen die zijn gemaakt op het gebied van de bestrijding van mensenhandel](#), 19 mei 2016, COM(2016) 267 final (Voortgangsverslag); Europol, [Situation Report: Trafficking in human beings in the EU](#), 765175, februari 2016 (Situatieverslag).

⁽¹³⁾ Zie de artikelen 13 tot en met 16 van de richtlijn ter bestrijding van mensenhandel; zie voor een overzicht van de EU-rechten van de slachtoffers van mensenhandel, [The EU rights of victims of trafficking in human beings](#), Europese Commissie, 2013.

⁽¹⁴⁾ Dublin III-verordening.

⁽¹⁵⁾ Artikel 6, lid 2, van de Dublin III-verordening.

⁽¹⁶⁾ CRC-Comité, [Algemeen Commentaar nr. 6 \(2005\), Treatment of unaccompanied and separated children outside their country of origin](#), 1 september 2005, CRC/GC/2005/6, richtlijn asielnormen, overweging 19 (herschikking).

⁽¹⁷⁾ CRC-Comité, [Algemeen Commentaar nr. 6 \(2005\), Treatment of unaccompanied and separated children outside their country of origin](#), 1 september 2005, CRC/GC/2005/6; artikel 6, lid 4, van de Dublin III-verordening en bepalingen van artikel 24, lid 3, van de richtlijn opvangvoorzieningen (herschikking) en richtlijn asielnormen (herschikking); zie ook EASO, [Praktische gids voor het opsporen van familieleden](#), 2016.

Voogd/vertegenwoordiger ⁽¹⁸⁾

Het gebruik van de termen “voogd”, “vertegenwoordiger” en “wettelijk vertegenwoordiger” is inconsistent/varieert in het internationale/EU-kader. In deze praktische gids worden de termen “voogd/vertegenwoordiger” samen gebruikt.

Een **voogd** is een onafhankelijk persoon die het belang en het algemene welzijn van een kind waarborgt en in die zin de beperkte handelingsbekwaamheid van het kind aanvult. De voogd treedt in alle procedures op als wettelijk vertegenwoordiger van het kind op dezelfde wijze als een ouder zijn kind vertegenwoordigt ⁽¹⁹⁾.

Een **vertegenwoordiger** wordt gedefinieerd als “een persoon of een organisatie die door de bevoegde instanties is aangewezen om een niet-begeleid [kind] in [internationale beschermings]procedures bij te staan en te vertegenwoordigen [...] met het oog op de behartiging van het belang van het kind en, indien nodig, de verrichting van rechtshandelingen voor [het kind]. [...]” ⁽²⁰⁾.

De rol van de vertegenwoordiger verschilt van die van de **wettelijk vertegenwoordiger**, die een juridisch adviseur of gekwalificeerde advocaat/rechtsbeoefenaar is “die rechtsbijstand verleent, namens het kind spreekt en het kind in rechte vertegenwoordigt in schriftelijke verklaringen en in persoon, in het kader van een asielprocedure of andere gerechtelijke procedure zoals in het nationale recht bepaald” ⁽²¹⁾.

Procedurale waarborgen en garanties

Procedurale waarborgen zijn specifieke ondersteuningsmaatregelen gericht op het tot stand brengen van de voorwaarden die nodig zijn om personen met bijzondere behoeften daadwerkelijk toegang te geven tot procedures en de elementen aan te reiken die nodig zijn om hun verzoek om internationale bescherming te onderbouwen. Zij stellen asielzoekers met bijzondere behoeften in staat gebruik te maken van hun rechten en hun verplichtingen uit hoofde van de richtlijn asielprocedures (herschikking) na te komen ⁽²²⁾.

In de Dublin III-verordening wordt met “procedurale waarborgen” verwezen naar de bepalingen die verband houden met de beroepsprocedure. In Algemeen Commentaar nr. 14 van het CRC worden beide hierboven gedefinieerde garanties vermeld, alsmede procedurele waarborgen zoals het recht om te worden gehoord en het recht op beroep.

Familie lid

De volwassen tante, oom of grootouder van het kind die op het grondgebied van een lidstaat aanwezig is, ongeacht of het kind volgens het nationale recht een wettig, buitenechtelijk of geadopteerd kind is ⁽²³⁾. Indien door een bevoegde instantie formeel aangesteld, worden zij in deze gids ook **verzorger** genoemd ⁽²⁴⁾.

⁽¹⁸⁾ Zie voor verdere richtsnoeren betreffende terminologie FRA, *Handboek voor voogdij over kinderen die van ouderlijke zorg verstoken zijn*, juni 2014, blz. 14 tot en met 15.

⁽¹⁹⁾ CRC-Comité, *Algemeen Commentaar nr. 6 (2005), Treatment of unaccompanied and separated children outside their country of origin*, 1 september 2005, CRC/GC/2005/6; Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, *Guidelines for the Alternative Care of Children: resolution/adopted by the General Assembly*, 24 februari 2010, A/RES/64/142; FRA, *Handboek voor voogdij over kinderen die van ouderlijke zorg verstoken zijn*, juni 2014, geeft richtsnoeren voor het opzetten en beheren van nationale voogdijsystemen en wijst op de belangrijkste taken die een voogd moet uitvoeren. Het begrip voogd is in VN-documenten ruimer dan in het EU-acquis.

⁽²⁰⁾ Artikel 2, onder n), van de richtlijn asielprocedures (herschikking) en artikel 2, onder j), van de richtlijn opvangvoorzieningen (herschikking).

⁽²¹⁾ FRA, *Handboek voor voogdij over kinderen die van ouderlijke zorg verstoken zijn*, juni 2014.

⁽²²⁾ Overweging 29 en artikel 2, onder d), richtlijn asielprocedures (herschikking).

⁽²³⁾ Artikel 2, onder h), Dublin III-verordening.

⁽²⁴⁾ Zonder afbreuk te doen aan het feit dat er lidstaten zijn die “verzorgen” beschouwen als een taak van een instelling, een beheerder van een opvangcentrum en andere verzorgers dan familieleden. In sommige lidstaten is een verzorger een persoon/instelling die belast is met de dagelijkse zorg voor het kind, d.w.z. huisvesting, voedsel, naar school brengen enz.

Van zijn familie gescheiden kind

Een kind dat is gescheiden van alle “volwassenen die krachtens de wet of de praktijk van de betrokken lidstaat voor het kind verantwoordelijk zijn”, maar niet noodzakelijkerwijs van andere familieleden. Het kan dus ook gaan om een kind dat door andere volwassen gezinsleden of familieleden wordt vergezeld ⁽²⁵⁾. Deze term komt niet voor in het huidige EU-asielacquis. In het EU-asielacquis vallen van hun familie gescheiden kinderen onder de categorie niet-begeleide kinderen.

Niet-begeleid kind

Een kind dat zonder begeleiding van een krachtens het recht of krachtens de praktijk van de betrokken lidstaat voor hem verantwoordelijke volwassene op het grondgebied van een lidstaat aankomt, zolang hij niet daadwerkelijk onder de hoede van een dergelijke persoon/volwassene is; onder dit begrip valt ook een kind dat zonder begeleiding wordt achtergelaten nadat het op het grondgebied van de lidstaat is aangekomen ⁽²⁶⁾.

⁽²⁵⁾ CRC-Comité, *Algemeen Commentaar nr. 6 (2005): Treatment of Unaccompanied and Separated Children Outside their Country of Origin*, 1 september 2005, CRC/GC/2005/6, deel III, punt 8.

⁽²⁶⁾ Artikel 2, onder e), richtlijn opvangvoorzieningen (herschikking); artikel 2, onder m), richtlijn asielprocedures (herschikking); artikel 2, onder l), richtlijn asielnormen (herschikking); artikel 2, onder j), Dublin III-verordening; artikel 2, onder f), richtlijn gezinshereniging; CRC-Comité, *Algemeen Commentaar nr. 6 (2005): Treatment of Unaccompanied and Separated Children Outside their Country of Origin*, 1 september 2005, CRC/GC/2005/6, deel III, punt 7; zie ook UNHCR en Unicef, *Safe and Sound: what States can do to ensure respect for the best interests of unaccompanied and separated children in Europe*, 2014, blz. 22.

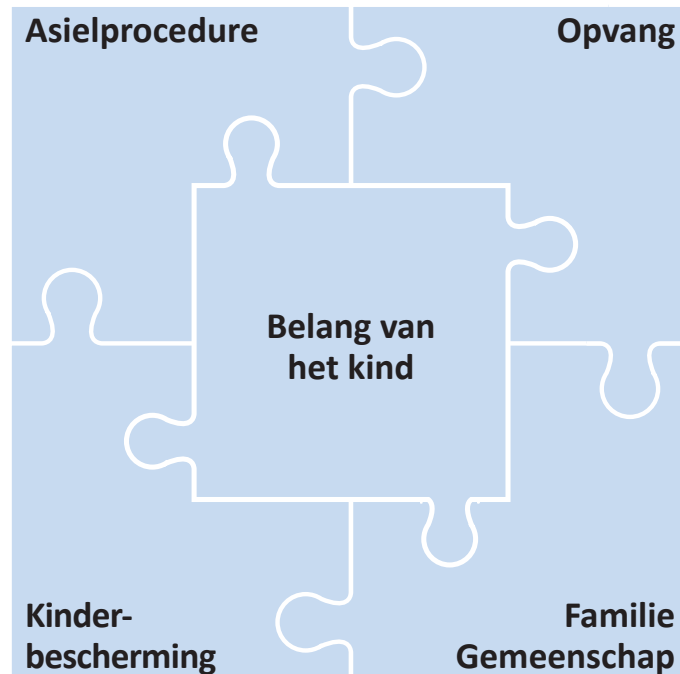
1. Achtergrond en elementen van het belang van het kind

Het belang van het kind is **een recht, een beginsel en een procedureregel** dat/die stevig verankerd is in het internationaal en Europees recht, en dat/die sterker wordt benadrukt in voorstellen tot herschikking in het kader van het GEAS ⁽²⁷⁾. In artikel 24 van het Handvest van de grondrechten van de EU is bepaald: “Bij alle handelingen in verband met kinderen, ongeacht of deze worden verricht door overheidsinstanties of particuliere instellingen, vormen de belangen van het kind een eerste overweging” ⁽²⁸⁾, en in artikel 3 van het VRK is het volgende bepaald: “Bij alle maatregelen betreffende kinderen ... vormen de belangen van het kind de eerste overweging” ⁽²⁹⁾. De verplichting om het belang van het kind voorop te stellen, is ook opgenomen in het EU-asielacquis ⁽³⁰⁾.

Erop toezien dat het belang van het kind de eerste overweging vormt, is een doorlopend proces dat steeds moet plaatsvinden voordat een belangrijke administratieve beslissing wordt genomen. Dit proces moet vóór de asielprocedure van start gaan en moet ook daarna worden voortgezet. Terwijl het kind zich in de asielprocedure bevindt, blijven kinderbeschermingsinstanties, asielinstanties en andere betrokkenen verplicht het belang van het kind te beoordelen.

- Zij zullen het belang van het kind beoordelen voor meerdere doeleinden (opvang, onderwijs, voogdij enz.).
- Tegelijkertijd is het de verantwoordelijkheid van de asielinstanties om het belang van het kind in alle fasen van de asielprocedure voorop te stellen.

Deze beoordelingen moeten elkaar voeden, zodat alle processen kunnen profiteren van de noodzakelijke synergieën en overlappingsen worden vermeden.

⁽²⁷⁾ Europese Commissie, *Child-specific provisions in the Common European Asylum Package*, een selectie van de kindspecifieke bepalingen in het huidige GEAS en in de voorstellen voor de hervorming ervan van 4 mei en 13 juli 2016.

⁽²⁸⁾ Europese Unie, *Handvest van de grondrechten van de Europese Unie*, 26 oktober 2012, 2012/C 326/02.

⁽²⁹⁾ Verenigde Naties, *Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van het kind*, 20 november 1989.

⁽³⁰⁾ Zie beleidsdocumenten en richtsnoeren (bijlage II).

Bevindingen van EASO-inventarisatie inzake asielprocedures voor kinderen

Volgens de resultaten van de gevalideerde EASO-inventarisatie uit 2017 kan de beoordeling van het belang van het kind op verschillende momenten plaatsvinden: in sommige gevallen vóór het begin van de asielprocedure (**IE** en **SK** ⁽³¹⁾) of op een specifiek punt in de procedure, in **BG** en **EL**, bijvoorbeeld nadat het kind om internationale bescherming heeft verzocht (wanneer de openbare aanklager naar behoren is geïnformeerd ⁽³²⁾). In **PL** wordt de beoordeling uitgevoerd bij het nemen van een beslissing over internationale bescherming.

De meeste respondenten gaven echter aan dat de beoordeling in alle fasen van de asielprocedure kan plaatsvinden. Dit is het geval in **16 EU+-landen (AT, BE, CH, CY, DE, DK, EE, ES, FI, FR** ⁽³³⁾, **IT, LV, NO, SE, SI** en **SK**). In **ES** en **FI** kan de beoordeling van het belang van het kind bovendien ook plaatsvinden in de opvangcentra.

1.1 Een kinderrechtenbenadering

In deze praktische gids wordt benadrukt dat de nationale autoriteiten gebonden zijn aan een op kinderrechten en rechten gebaseerde benadering van het belang van het kind. Algemene opmerking nr. 14 (2013) van het CRC-Comité die inhoudt dat het kind er recht op heeft dat zijn belang een eerste overweging vormt, biedt staten die partij zijn gezaghebbende interpretaties en richtsnoeren over de uitvoering ervan. Dit omvat procedurele waarborgen om de uitvoering ervan te waarborgen ⁽³⁴⁾. Een kinderrechtenbenadering in tegenstelling tot een staatsgerichte benadering:

[...] bevordert de verwezenlijking van de rechten van alle kinderen zoals in het Verdrag uiteengezet door plichtsdragers beter in staat te stellen om te voldoen aan hun verplichtingen om rechten te eerbiedigen, te beschermen en te verwezenlijken (artikel 4) en door rechthebbenden beter in staat te stellen hun rechten op te eisen, te allen tijde geleid door het recht op non-discriminatie (artikel 2), het recht op inachtneming van het belang van het kind (artikel 3, punt 1), het recht op leven, overleving en ontwikkeling (artikel 6), en respect voor de mening van het kind (art. 12). [...] Bij deze holistische kinderrechtenbenadering ligt de nadruk op het ondersteunen van de sterkte en middelen van het kind zelf en alle sociale systemen waarvan het kind deel uitmaakt: familie, school, gemeenschap, instellingen en religieuze en culturele systemen ⁽³⁵⁾.

Teneinde het belang van het kind voorop te stellen, moeten doorlopend holistische en kindgerichte processen worden uitgevoerd. Hierbij moet rekening worden gehouden met de individuele en specifieke omstandigheden en behoeften van het kind bij alle acties en beslissingen die op hem van invloed zijn, hetzij op korte, middellange of lange termijn.

De volledige toepassing van het concept van het belang van het kind vereist de ontwikkeling van een op rechten gebaseerde benadering waarbij alle betrokkenen de holistische fysieke, psychische, morele en spirituele integriteit van het kind moeten waarborgen en zijn menselijke waardigheid bevorderen ⁽³⁶⁾.

⁽³¹⁾ De beoordeling van het belang van het kind begint vanaf het moment dat een kind wordt gevonden/geïdentificeerd.

⁽³²⁾ Indien de openbare aanklager niet volledig is geïnformeerd, vindt de beoordeling tijdens het onderhoud plaats.

⁽³³⁾ In FR gaat de beoordeling van start zodra er een niet-begeleid kind wordt ontdekt. Het moment hangt daar dus niet af van het bestaan/de fase van de asielprocedure. Het belang van het kind wordt tegelijk met de leeftijd beoordeeld én later door de asielbeslissingsautoriteit.

⁽³⁴⁾ CRC-Comité, *Algemeen Commentaar nr. 14 (2013) dat inhoudt dat het kind er recht op heeft dat zijn belang een eerste overweging vormt (art. 3, punt 1)*, 29 mei 2013, CRC/C/GC/14, deel V.

⁽³⁵⁾ VN-Comité voor economische, sociale en culturele rechten, *Algemeen Commentaar nr. 13: The Right to Education (art. 13 van het Verdrag)*, 8 december 1999, E/C.12/1999/10, punt 59.

⁽³⁶⁾ CRC-Comité, *Algemeen Commentaar nr. 14 (2013), dat inhoudt dat het kind er recht op heeft dat zijn belang een eerste overweging vormt (art. 3, punt 1)*, 29 mei 2013, CRC/C/GC/14, deel I.A, punten 4 en 5.

Ervoor zorgen dat het belang van het kind voorop staat, moet deel uitmaken van een individueel proces voor alle kinderen die te kennen hebben gegeven dat zij van plan zijn om internationale bescherming te verzoeken, en is van toepassing op alle beslissingen en procedures die verband houden met internationale bescherming.

Het vaststellen van de bijzondere procedurele behoeften van kinderen is ook een verplichting op grond van de richtlijn asielprocedures (herschikking) evenals het uitvoeren van kwetsbaarheidsbeoordelingen – overeenkomstig de richtlijn opvangvoorzieningen (herschikking) ⁽³⁷⁾. Dit kan betekenen dat alle actoren, zoals de Kinderbescherming, moeten worden ingeschakeld.

Bij de lopende beoordelingen van het belang van het kind moet rekening worden gehouden met het feit dat de capaciteiten ⁽³⁸⁾ of bijzondere behoeften van het kind zich in de loop van de tijd zullen ontwikkelen en dat de genomen maatregelen dienovereenkomstig kunnen worden herzien of aangepast – dit in tegenstelling tot definitieve of onomkeerbare beslissingen.

1.2 Toelichting van het begrip “eerste overweging”

In de woorden van het CRC-Comité is het beginsel van het belang van het kind “gericht op het waarborgen van het volledige en effectieve genot van alle in het Verdrag erkende rechten en de holistische ontwikkeling van het kind” ⁽³⁹⁾. Ervoor zorgen dat het belang van het kind bij elk van de relevante beslissingen een eerste overweging vormt, betekent dat eerst moet worden begonnen met een beoordeling van de specifieke omstandigheden van elk individueel kind ⁽⁴⁰⁾, waarbij de relevante elementen voor dat specifieke kind worden vastgesteld, geëvalueerd en nader worden uitgewerkt en dat aan elk van die elementen een gewicht wordt toegekend in verhouding tot de andere elementen ⁽⁴¹⁾.

Het belang van het kind is **de eerste** overweging die wellicht moet worden afgewogen tegen de belangen van anderen, waaronder de staat. De toekenning van een gewicht aan het belang van het kind zal deel uitmaken van de analyse van de persoon die de beslissing neemt. Het belang van het kind zal een hoge prioriteit hebben en niet slechts een van de verschillende overwegingen zijn ⁽⁴²⁾. Er moet rekening mee worden gehouden dat in andere situaties het belang van het kind **de belangrijkste** overweging moet zijn, wat betekent dat het belang van het kind de bepalende factor moet zijn bij het nemen van een beslissing.

Voorbeelden van beslissingen die van invloed zijn op het kind in de asielprocedures zijn onder meer: beslissen om een afzonderlijk persoonlijk onderhoud met het kind af te nemen zonder de aanwezigheid van een ouder; beslissen of het in het belang van het kind is om te worden gehoord, op welke plaats, wanneer en hoelang het onderhoud moet duren; kiezen van de tolk/ambtenaar/registratiemedewerker die zich met het kind zal bezighouden; beslissen om een leeftijdsonderzoek uit te voeren of om te beginnen met de opsporing van familieleden van het kind; beslissen of het verzoek van het kind moet worden losgekoppeld van het verzoek van de ouder enz.

⁽³⁷⁾ Zie ook artikel 23, lid 4, richtlijn opvangvoorzieningen (herschikking) – Rehabilitatiediensten en ondersteuning.

⁽³⁸⁾ CRC-Comité, *Algemeen Commentaar nr. 14 (2013) dat inhoudt dat het kind er recht op heeft dat zijn belang een eerste overweging vormt (art. 3, punt 1)*, 29 mei 2013, CRC/C/GC/14, punt 84.

⁽³⁹⁾ CRC-Comité, *Algemeen Commentaar nr. 14 (2013) dat inhoudt dat het kind er recht op heeft dat zijn belang een eerste overweging vormt (art. 3, punt 1)*, 29 mei 2013, CRC/C/GC/14, deel I.A, punten 4 en 5.

⁽⁴⁰⁾ CRC-Comité, *Algemeen Commentaar nr. 14 (2013) dat inhoudt dat het kind er recht op heeft dat zijn belang een eerste overweging vormt (art. 3, punt 1)*, 29 mei 2013, CRC/C/GC/14, deel V, punten 46 en 48 tot en met 51.

⁽⁴¹⁾ CRC-Comité, *Algemeen Commentaar nr. 14 (2013) dat inhoudt dat het kind er recht op heeft dat zijn belang een eerste overweging vormt (art. 3, punt 1)*, 29 mei 2013, CRC/C/GC/14, deel V.2, punt 80; zie voor meer informatie het door het EASO gepubliceerde rapport *Asylum Procedures for Children*, 2017.

⁽⁴²⁾ CRC-Comité, *Algemeen Commentaar nr. 14 (2013) dat inhoudt dat het kind er recht op heeft dat zijn belang een eerste overweging vormt (art. 3, punt 1)*, 29 mei 2013, CRC/C/GC/14, deel IV.A.4, punten 36 tot en met 40.

In het Gezamenlijk Algemeen Commentaar van 2017 van het CRC-Comité en het Comité voor de bescherming van de rechten van arbeidsmigranten en hun familieleden (*Committee on Migrant Workers – “CMW”*) over de uitvoering van algemene beginselen in de context van internationale migratie (Commentaar nr. 22 van het CRC-Comité en nr. 3 van het CMW) ⁽⁴³⁾ worden ook concrete situaties vermeld waarin een formele beoordeling/vaststelling nodig is ⁽⁴⁴⁾.

Dit geldt ook voor alle aspecten van de beoordeling van het verzoek van het kind en inhoudelijke beschermingsgerelateerde aspecten van het belang van het kind. Voorbeelden van dergelijke aspecten zijn kindspecifieke vervolging, de aanwezigheid van familieleden in het land van herkomst of in andere landen, een binnenlands vluchtalternatief voor een kind (indien van toepassing), een veilig derde land (indien van toepassing), waarborgen en gedifferentieerde wettelijke drempels die relevant zijn voor de situatie van kinderen, bijvoorbeeld de bewijslast, het voordeel van de twijfel enz.

Bevindingen van EASO-inventarisatie inzake asielprocedures voor kinderen

In 11 landen die hebben gereageerd (**BE, BG, CH, CY, DK, EE, IE, ES** ⁽⁴⁵⁾, **FR, LV** en **SE**), is sprake van een formeel proces voor het beoordelen van het belang van het kind in verband met de asielprocedure.

In **AT, DE, EL, PL, FI, IT, NO** en **SK** staat het belang van het kind binnen de asielprocedure voorop, al hebben deze landen bevestigd dat er geen sprake is van een formeel proces om het te beoordelen.

In **FI, HU** ⁽⁴⁶⁾, **LT, NL, PL, RO** en **SI** bestaat er evenmin een formeel proces voor de beoordeling van het belang van het kind, maar deze landen beschikken wel over enkele waarborgen. In NL worden Nidos en de Raad voor de Kinderbescherming bij de beoordeling van het belang van het kind betrokken. In PL wordt het belang van het kind beoordeeld tijdens het onderzoek naar de behoefte aan internationale bescherming. In SI moet het belang van het kind door alle betrokken instanties en personeelsleden in alle fasen van de asielprocedure worden beschouwd als een primaire zorg.

1.3 Multidisciplinair en objectief karakter

De beoordeling van het belang van een kind moet vanuit meerdere disciplines plaatsvinden ⁽⁴⁷⁾ waarbij relevante actoren betrokken zijn. De beoordeling wordt uitgevoerd door specialisten en deskundigen die zijn gescreend en die de juiste opleiding hebben gevolgd om met kinderen te werken ⁽⁴⁸⁾.

Het belang van het kind is objectief van aard, d.w.z. het kan niet berusten op subjectieve houdingen, opvattingen en meningen. De beoordeling door een volwassene van het belang van een kind kan geen voorrang hebben boven de verplichting om alle rechten van het kind op grond van het Verdrag te eerbiedigen ⁽⁴⁹⁾. Dit betekent dat het belang van het kind nooit de ontneming van een recht krachtens het VRK mag rechtvaardigen.

⁽⁴³⁾ Dit algemene commentaar bouwt voort op de algemene bespreking van de verhandeling en het verslag van het CRC-Comité van september 2012 in Genève, en op de andere documenten die worden genoemd in deel A, punt 5, van het CRC-Comité en het CMW, *Gezamenlijk Algemeen Commentaar nr. 3 (2017) van het [CMW] en nr. 22 (2017) van het [CRC-Comité] over de algemene beginselen inzake de mensenrechten van kinderen in de context van internationale migratie*, 16 november 2017.

⁽⁴⁴⁾ In het *Gezamenlijk Algemeen Commentaar nr. 3 van het [CMW] en nr. 22 van het [CRC-Comité]* wordt gesteld dat “bij immigratiewetgeving, bij de planning, uitvoering en beoordeling van migratiebeleid en bij het nemen van beslissingen voor individuele gevallen, met inbegrip van de inwilliging of afwijzing van verzoeken om toegang tot of verblijf in een land, beslissingen over de handhaving van migratieregels, beperkingen op de toegang van kinderen en/of hun ouders of voogden tot sociale rechten, beslissingen over de eenheid van het gezin en de voogdij over kinderen ten volle rekening wordt gehouden met het belang van het kind, waarbij het belang van het kind een eerste overweging vormt en dus hoge prioriteit heeft. In het bijzonder moet het belang van het kind uitdrukkelijk worden gewaarborgd door middel van individuele procedures als integrerend onderdeel van elke administratieve of rechterlijke beslissing betreffende de toegang, het verblijf of de terugkeer van een kind, de plaatsing van of zorg voor een kind, en de vreemdelingenbewaring of uitzetting van een ouder in verband met zijn eigen migratiestatus.”

⁽⁴⁵⁾ Gegarandeerd door de voogd

⁽⁴⁶⁾ De regelgeving ter waarborging van het belang van het kind wordt uitgebreid in de eerstvolgende wijziging van de Hongaarse asielwet

⁽⁴⁷⁾ Aanbevelingen voor de inzet van een multidisciplinair team zijn ook te vinden in CRC-Comité, *Algemeen Commentaar nr. 14 (2013) dat inhoudt dat het kind er recht op heeft dat zijn belang een eerste overweging vormt (art. 3, punt 1)*, 29 mei 2013, CRC /C/GC/14.

⁽⁴⁸⁾ Separated Children in Europe Programme, *Statement of Good Practice*, 2010, blz. 6.

⁽⁴⁹⁾ CRC-Comité, *Algemeen Commentaar nr. 14 (2013) dat inhoudt dat het kind er recht op heeft dat zijn belang een eerste overweging vormt (art. 3, punt 1)*, 29 mei 2013, CRC /C/GC/14.

Het wordt als een goede praktijk beschouwd dat elke aanbeveling of beoordeling met betrekking tot het belang van het kind nader wordt gezien en goedgekeurd met toepassing van het **vierogenprincipe**, wat betekent dat minstens twee ambtenaren naar de zaak kijken.

1.4 Processen met betrekking tot het belang van het kind

Wanneer asielinstanties als eerste in contact komen met het individuele kind of wanneer zij verantwoordelijk zijn voor veel verschillende procedurele/juridische trajecten, kunnen zij worden opgeroepen om de processen waarbij het belang van het kind wordt nagestreefd te starten. In die gevallen, en met name wanneer zij aan het belang van het kind gerelateerde vragen en procedurele waarborgen in het persoonlijke onderhoud opnemen, dienen zij alle relevante actoren te betrekken en mogen zij het kind niet de kans ontnemen om afzonderlijk over de kwestie van zijn belang te worden gehoord.

Praktijkvoorbeelden

In **FI** en **SE** combineren de beslissingsautoriteiten bevoegdheden op het gebied van asiel, immigratie, mensenhandel en opvang en beoordelen dus en determineren soms het belang van het kind, ook buiten het toepassingsgebied van de procedures inzake internationale bescherming.

1.5 Het belang van het kind en het recht om te worden gehoord ⁽⁵⁰⁾

De mening van het kind moet worden gehoord en er moet rekening mee worden gehouden, in overeenstemming met zijn leeftijd en maturiteit. Elk besluitvormingsproces waarbij het belang van het kind een eerste overweging vormt, moet de eerbiediging van het recht van het kind omvatten om vrijelijk zijn mening te uiten. De lidstaten moeten mechanismen invoeren om de mening te vragen van kinderen die in staat zijn hun eigen mening te vormen. Zij moeten het kind in staat stellen zijn wens om te worden gehoord te uiten. Wanneer het kind beslist dat het wil worden gehoord, kan het zelf beslissen hoe het wil worden gehoord: rechtstreeks of via een vertegenwoordiger (voogd/ouder). Indien het kind zijn mening direct of indirect kenbaar heeft gemaakt, moet aan die mening het nodige gewicht worden toegekend in overeenstemming met de leeftijd en maturiteit van het kind.

Het kind moet ook worden geïnformeerd over hoe de verstrekte informatie wordt gebruikt. Het horen van het kind betekent ook het betrekken van het kind. Ook dit vereist dat de informatie op een kindvriendelijke manier wordt verstrekt en dat het kind geholpen wordt om de situatie waarin het zich bevindt (d.w.z. de asielprocedure) beter te begrijpen. De verantwoordelijke ambtenaren moeten ervoor zorgen dat het kind wordt gehoord op een manier die geen schade veroorzaakt.

1.6 Afweging van de elementen van het belang van het kind

Bij elk proces waarbij het belang van het kind wordt nagestreefd, moet terdege rekening worden gehouden met de gezinssituatie van het kind, de situatie in het land van herkomst, specifieke kwetsbaarheden, de veiligheid en de risico's waaraan het kind wordt blootgesteld, de beschermingsbehoeften, de mate van integratie in het gastland, de geestelijke en lichamelijke gezondheid, het onderwijs en de sociaaleconomische omstandigheden. Deze analyse kan door maatschappelijk werkers in dienst van de asielinstanties of door anderen worden uitgevoerd en ter beschikking worden gesteld van de asielinstantie. In de analyse moet rekening worden gehouden met

⁽⁵⁰⁾ Zie ook het VN-Comité voor economische, sociale en culturele rechten, *Algemeen Commentaar nr. 12: The Right to Adequate Food (art. 11 van het Verdrag)*, 12 mei 1999.

het geslacht van het kind; zijn seksuele gerichtheid of genderidentiteit; nationale, etnische of sociale afkomst; godsdienst; handicap; migratie- of verblijfsstatus; burgerschapsstatus; leeftijd; economische status; politieke of andere mening ⁽⁵¹⁾; culturele en taalkundige achtergrond of andere status.

De beoordelaars moeten de verschillende rechten van het kind afwegen en streven naar de best mogelijke verwezenlijking van al diens rechten ⁽⁵²⁾. De documentatie van het belang van het kind moet een gedetailleerde beschrijving van diens omstandigheden bevatten, met alle waarborgen en bevindingen, en een analyse met een beschrijving van de afweging van de elementen, de overwogen opties voor het kind, welke optie in het belang van het kind is en waarom.

In de volgende lijst zijn ook de verwijzingen uit Algemene Opmerking nr. 14 ⁽⁵³⁾, het VRK en het EU-asielacquis opgenomen ⁽⁵⁴⁾:

- mogelijkheden van gezinshereniging (artikel 10 VRK, artikel 23, lid 2, richtlijn opvangvoorzieningen (herschikking));
- het leven, de overleving en de ontwikkeling van het kind (artikel 6 VRK); welzijn;
- de identiteit (artikel 8, VRK) en achtergrond van het kind;
- kwetsbaarheidssituatie; mogelijk slachtoffer van mensenhandel (artikelen 32 en 39, VRK, artikel 23, lid 2, richtlijn opvangvoorzieningen (herschikking), artikel 6, lid 3, onder c), Dublin III-verordening); andere bijzondere behoeften (artikelen 20 en 22, VRK, artikel 22, richtlijn opvangvoorzieningen (herschikking));
- het recht van het kind op onderwijs (artikel 28, VRK);
- het recht van het kind op gezondheid (artikel 24, VRK);
- eenheid van het gezin (artikel 9, VRK, artikel 8, lid 2, Dublin III-verordening en artikel 25, richtlijn asielnormen), behoud van de gezinsomgeving en onderhoud van relaties;
- het horen van de mening van het kind (artikel 12, VRK);
- bescherming en veiligheid van het kind (artikel 19, VRK);
- beginsel van non-discriminatie (artikel 2, VRK);
- zorg en begeleiding in overeenstemming met de zich ontwikkelende capaciteiten van het kind (artikel 5, VRK).

⁽⁵¹⁾ CRC-Comité en CMW, *Gezamenlijk Algemeen Commentaar nr. 3 (2017) van het [CMW] en nr. 22 (2017) van het [CRC-Comité] over de algemene beginselen inzake de mensenrechten van kinderen in de context van internationale migratie*, 16 november 2017, deel I, punt 3.

⁽⁵²⁾ "Er is geen hiërarchie van rechten in het Verdrag; alle rechten waarin het Verdrag voorziet, zijn in het belang van het kind." *CRC-Comité, Algemeen Commentaar nr. 14 (2013) dat inhoudt dat het kind er recht op heeft dat zijn belang een eerste overweging vormt (art. 3, punt 1)*, 29 mei 2013, CRC /C/GC/14.

⁽⁵³⁾ De belangrijkste elementen waarmee bij de beoordeling van het belang van het kind rekening moet worden gehouden, zijn genoemd in deel V van het CRC-Comité, *Algemeen Commentaar nr. 14 (2013) dat inhoudt dat het kind er recht op heeft dat zijn belang een eerste overweging vormt (artikel 3, punt 1)*, 29 mei 2013, CRC /C/GC/14, deel V.A, punt 48.

⁽⁵⁴⁾ Zie voor een verdere uitwerking van deze kwestie, FRA, *Verslag over de grondrechten*, 2018, blz. 184-186.

Deze zijn terug te vinden in het EU-acquis en in onderstaande figuur, waarin enkele van de belangrijkste elementen (niet-exhaustief) van het belang van het kind zijn weergegeven, met vermelding van de rechtsinstrumenten. Verdere handleidingen, relevante beleidsdocumenten en richtsnoeren zijn te vinden in bijlage II en het internationale en Europese rechtskader in bijlage III ⁽⁵⁵⁾.

rl = richtlijn

⁽⁵⁵⁾ Alle verwijzingen naar rechtsinstrumenten in de onderstaande figuur zijn verwijzingen naar de beschikte EU-rechtsinstrumenten.

2. Procedurele waarborgen

Het rechtskader vereist de vaststelling van een aantal waarborgen opdat het belang van het kind een eerste overweging vormt. Veel van deze waarborgen zijn algemeen van toepassing op alle asielzoekende kinderen. Hier wordt benadrukt hoe deze waarborgen de inachtneming van het belang van het kind precies ten goede komen. Zo is de toegang tot een voogd een algemene waarborg voor alle niet-begeleide asielzoekende kinderen. Tegelijkertijd maakt het betrekken van de voogd bij het proces waarbij het belang van het kind wordt nagestreefd of het opnemen van een beoordeling door de voogd deel uit van de waarborgen die ervoor zorgen dat het belang van het kind een eerste overweging vormt.

Deze specifieke procedurele garanties en waarborgen moeten altijd worden geboden en toegepast in het kader van de asielprocedure voor kinderen. Procedurele waarborgen zijn verplichtingen voor de autoriteiten en rechten voor de kinderen. De verantwoordelijke ambtenaren moeten te allen tijde en met inachtneming van het belang van het kind als eerste overweging ook voortdurend nagaan of de noodzakelijke procedurele waarborgen worden geboden. De verantwoordelijke ambtenaren moeten ervoor zorgen dat de rechten van elk kind worden beschermd.

Het is duidelijk dat er meerdere actoren van verschillende autoriteiten betrokken zijn bij het verzoek van een kind om internationale bescherming. Allemaal zijn zij, in hun eigen bevoegdheidsgebied, ervoor verantwoordelijk dat het belang van het kind de eerste overweging vormt. De verantwoordelijke ambtenaar kan tot elk van deze actoren/autoriteiten behoren. Maatschappelijk werkers/zaakbeheerders van de Kinderbescherming zijn echter de personen die voor het kinderbeschermingsdossier verantwoordelijk zijn.

De waarborgen die in deze gids worden belicht, hebben betrekking op elk onderhoud met het kind, ook op het persoonlijke onderhoud in het kader van de asielprocedure.

Voorbeelden uit de praktijk

In **CY** krijgt het kind bij de indiening van het verzoek om internationale bescherming een afzonderlijk formulier voor de identificatie van kwetsbare personen. Het belang van het kind wordt door de sociale diensten doorlopend beoordeeld tot het kind 18 jaar wordt.

In **LV** wordt het belang van het kind gedurende de gehele asielprocedure beoordeeld door het kind bij verschillende gelegenheden te observeren en met hem te communiceren.

In **NO** vereist de beoordeling van het belang van het kind door het Noors Directoraat Immigratie ("Utlendingsdirektoratet") dat het kind de gelegenheid krijgt zijn mening te uiten over zaken die hem aangaan.

Veiligheid

Tijdens de gehele asielprocedure moeten kinderen worden beschermd tegen alle vormen van geweld, misbruik, verwaarlozing en uitbuiting. Asielambtenaren moeten rekening houden met en alert zijn op mogelijke kwetsbaarheids- en risico-indicatoren en de veiligheid van het kind gedurende de gehele asielprocedure waarborgen (zie het deel Kwetsbaarheids- en risico-indicatoren).

Er moet informatie worden verzameld over het welzijn van het kind en over alle zorgen omtrent diens bescherming of veiligheid. Door dergelijke informatie te verzamelen en er het nodige gewicht aan toe te kennen, kan worden bijgedragen aan de bescherming van het kind, bijvoorbeeld door te beletten dat het kind in handen valt van of in contact komt met personen die het kind hebben misbruikt, kwaad hebben gedaan of hebben verhandeld. De verantwoordelijke ambtenaar moet voorzichtig zijn met de bron van deze informatie en met het daaraan toe te kennen gewicht, aangezien veel afhangt van de individuele omstandigheden.

Gekwalificeerde medewerkers

Asielambtenaren die met kinderen in contact komen, moeten **gekwalificeerd zijn, ervaring hebben met het werken met kinderen en goed opgeleid** zijn. Beslissingen over het verzoek van een kind om internationale bescherming moeten worden genomen door een bevoegde autoriteit die ook volledig vertrouwd is met alle rechtsinstrumenten die verband houden met de rechten van het kind, mensenhandel en andere relevante beschermingskwesaties.

De ambtenaren die rechtstreeks met het kind te maken hebben, moeten zijn opgeleid in het gebruik van **kindvriendelijke gesprekstechnieken** ⁽⁵⁶⁾. De EU+-landen moeten opgeleid, gekwalificeerd en gespecialiseerd personeel aanstellen voor de behandeling van zaken van kinderen en moeten hun personeel voortdurend bijscholen. De tolken moeten ook zijn opgeleid in en vertrouwd zijn met het tolken voor kinderen.

Verzoeken om internationale bescherming

Het kind moet worden geholpen bij het nemen van een geïnformeerde beslissing over het indienen van een verzoek om internationale bescherming. Asiel aanvragen is een grondrecht van elk kind en is niet onderworpen aan een voorafgaande beoordeling door de autoriteiten. Het kind moet worden gevraagd zijn mening te geven over het indienen van een verzoek om internationale bescherming. Met die mening moet rekening worden gehouden naar gelang van de leeftijd en maturiteit van het kind.

Nadat het verzoek is ingediend, kan het kind/de vertegenwoordiger besluiten het verzoek in te trekken indien er andere legale mogelijkheden zijn die het belang van het individuele kind beter dienen en het verzoek of het mogelijke gevolg van de erkenning als vluchteling op dat moment mogelijk niet in het belang van het individuele kind is.

Als het kind begrijpt dat er rekening wordt gehouden met zijn mening, is het wellicht meer bereid tot medewerking, wat de procedure ten goede komt.

Registratie

Zodra het kind is geïdentificeerd, moeten de voor kinderen geldende waarborgen worden geboden. Veel van de waarborgen die specifiek zijn voor de asielprocedure, kunnen al worden geboden bij de indiening van het verzoek, waarna het kind als verzoeker wordt beschouwd. Tijdens de registratie van het verzoek moeten gegevens worden verzameld, waaronder de biografische gegevens van het kind, familiebanden en contacten, alsmede de actuele contactgegevens van het kind en het gezin.

Krachtens de Eurodac-verordening zijn de lidstaten verplicht vingerafdrukken te nemen van verzoekers om internationale bescherming die ouder zijn dan 14 jaar ⁽⁵⁷⁾. Er mag in dit verband niet systematisch een leeftijdsonderzoek worden uitgevoerd ⁽⁵⁸⁾. Integendeel, bij de beslissing om de leeftijd van het kind al dan niet te aanvaarden, moet het voordeel van de twijfel ruim worden toegepast. Een leeftijdsonderzoek mag alleen worden uitgevoerd als er ernstige twijfels bestaan over de vraag of de persoon al dan niet minderjarig is.

⁽⁵⁶⁾ De EASO-opleidingsmodule “Gesprekken voeren met kinderen” is een interactieve module voor asielambtenaren die hun kennis en vaardigheden in het afnemen van een onderhoud met kinderen moet vergroten, waarbij zij rekening houden met de leeftijd en maturiteit van het kind, culturele verschillen en effecten van trauma’s en/of leed. Meer informatie over het EASO-opleidingsprogramma en de module “Gesprekken voeren met kinderen” is [online](#) beschikbaar.

⁽⁵⁷⁾ Verordening (EU) nr. 603/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende de instelling van “Eurodac” voor de vergelijking van vingerafdrukken ten behoeve van een doeltreffende toepassing van Verordening (EU) nr. 604/2013, PB L 180 van 29.6.2013, blz. 1. **Er zij op gewezen dat het actuele voorstel tot herziening van de Eurodac-verordening voorziet in een verlaging van de leeftijd tot 6 jaar.**

⁽⁵⁸⁾ Zie voor meer informatie EASO, *Praktische gids voor leeftijdsonderzoek*, 2018.

Prioriteitenstelling/aanpassing van de duur van de procedure

Asielprocedures voor kinderen moeten met hoge prioriteit worden behandeld. Aanvragen van kinderen moeten worden geïdentificeerd en er moet voor worden gezorgd dat men kinderen bij wie er bezorgdheid bestaat over hun bescherming niet lang laat wachten ⁽⁵⁹⁾. Bij de behandeling van de aanvraag van een kind is het van belang de duur van de procedure aan te passen: het kan in het belang van het kind zijn dat de behandeling van zijn aanvraag prioriteit krijgt. In andere gevallen kan het in het belang van het kind zijn dat het de tijd krijgt om te rusten en te herstellen voordat het verzoek verder wordt behandeld. De duur van de behandeling van de aanvraag van een kind in de asielprocedure moet zo kort mogelijk worden gehouden.

Vrijstelling van grensprocedures, versnelde procedures en spoedprocedures

Het kind moet worden vrijgesteld van grensprocedures, versnelde procedures en spoedprocedures wanneer de noodzakelijke adequate ondersteuning in het kader van dergelijke procedures niet kan worden gewaarborgd ⁽⁶⁰⁾. Het kind moet de tijd krijgen om te rusten en te herstellen wanneer het daar behoefte aan heeft. De EU+-landen moeten verder beschikken over mechanismen om te kunnen reageren op noodsituaties waarbij een of meer kinderen naar een veiligere omgeving moeten worden overgebracht.

Wettelijke vertegenwoordiging van het kind

Wanneer aan het kind een voogd/vertegenwoordiger moet worden toegewezen, mag het verzoek om internationale bescherming niet worden ingediend vóór de benoeming van een voogd/vertegenwoordiger, die ook moet helpen bij de indiening van het verzoek.

Een onafhankelijke en gekwalificeerde voogd/vertegenwoordiger moet zo snel mogelijk worden aangesteld als onderdeel van de garanties voor niet-begeleide en van hun familie gescheiden kinderen. De voogd moet over een aantal kwaliteiten beschikken, zoals deskundigheid in de omgang met jongeren, voldoende bekwaamheid en deskundigheid op het gebied van kindspecifieke beschermingsbehoeften, en dergelijke. Het is belangrijk dat het kind gedurende de gehele asielprocedure steun ⁽⁶¹⁾ krijgt van de aangestelde voogd/vertegenwoordiger en toegang heeft tot rechtsbijstand en juridisch advies.

Het is belangrijk ervoor te zorgen dat de aangestelde voogden/vertegenwoordigers hun verantwoordelijkheid jegens het kind blijven nemen en dat zij geen onbeperkt aantal kinderen gelijktijdig mogen vertegenwoordigen.

Praktijkvoorbeeld

In **BE** beslist de rechtbank of een begeleidende volwassene als voogd van het kind kan worden aangesteld zodra de procedures voor het verkrijgen van toestemming om in België te verblijven zijn afgerond. Tijdens de asielprocedure kan een begeleidende volwassene niet als voogd van het kind worden aangesteld.

In **IE** wordt ervan uitgegaan dat het in het belang van elk niet-begeleid kind in het land is dat er onmiddellijk een maatschappelijk werker (die *in loco parentis* als voogd van het kind optreedt) wordt toegewezen.

⁽⁵⁹⁾ Separated Children in Europe Programme, *Statement of Good Practice*, 2010, blz. 34.

⁽⁶⁰⁾ Zie artikel 24, lid 3, richtlijn asielprocedures (herschikking).

⁽⁶¹⁾ In sommige lidstaten zou dit alleen juridische en mentale/morele ondersteuning kunnen omvatten. Afhankelijk van de lidstaat is het niet de taak van de vertegenwoordiger om sociale steun te verlenen (in tegenstelling tot een verzorger), maar om een wettelijk vertegenwoordiger te zijn.

De voogd/vertegenwoordiger moet volledig op de hoogte zijn van de procedures en moet toestemming geven indien dit in het belang van het kind is. Hij moet aanwezig zijn bij elk onderhoud met het kind, aangezien zijn aanwezigheid deel uitmaakt van de garanties dat de rechten van het kind tijdens het onderhoud worden geëerbiedigd. In het geval van kinderen met ouders of kinderen die van hun familie zijn gescheiden waarbij de verzorger een familielid is, zou het echter in het belang van het kind kunnen zijn dat het niet bij het onderhoud aanwezig is (Zie 3.6 “Aanstelling van een familielid/begeleidende volwassene als verzorger/voogd”).

Verstrekking van juridisch advies

In de richtlijn asielprocedures (herschikking) staat dat de lidstaten zo spoedig mogelijk een vertegenwoordiger moeten aanwijzen ⁽⁶²⁾. In deze richtlijn is ook bepaald dat gratis juridische en procedurele informatie moet worden verstrekt zodra de verzoeker daarom verzoekt. Het kind moet toegang krijgen tot **rechtsbijstand en juridisch advies**. Het is een goede praktijk om ervoor te zorgen dat het kind in alle fasen van de asielprocedure gratis toegang heeft tot rechtsbijstand.

De juridisch adviseur van het kind moet ook in de gelegenheid worden gesteld om elk onderhoud met het kind bij te wonen. Doorgaans moet het kind tijdens het onderhoud worden begeleid, tenzij het kind zelf dat liever niet heeft en het mogelijk is om aan dat verzoek tegemoet te komen. Gezien de belangrijke beschermende rol van de juridisch adviseur en/of wettelijk vertegenwoordiger moet worden besloten wie in het belang van het kind aanwezig zou moeten zijn.

Informatieverstrekking en vertolking

Er moeten waarborgen zijn dat het kind op een **kindvriendelijke, gendergevoelige en aan de leeftijd aangepaste manier** en in **een taal die het kind begrijpt** kan deelnemen aan en wordt geïnformeerd over de asielprocedure en dat het zowel de procedure als de gevolgen ervan volledig begrijpt, om het kind in staat te stellen zijn mening, wensen en opvattingen te uiten, vragen te stellen en een geïnformeerde beslissing te nemen om aan het proces deel te nemen.

Het kind moet tijdig worden voorzien van informatie, **vertolking** en materiaal waarin de asielprocedures worden uitgelegd en moet de informatie gedurende het hele proces opnieuw kunnen bekijken. Indien mogelijk moet de tolk ervaring hebben met het tolken voor kinderen. In alle fasen van de kwetsbaarheidsbeoordeling moet het kind passende begeleiding krijgen in overeenstemming met zijn leeftijd en maturiteit. Het kind mag niet worden achtergelaten zonder **passende begeleiding**, die door de voogd/vertegenwoordiger en andere relevante actoren, bijvoorbeeld personeel dat verantwoordelijk is voor de dagelijkse zorg, moet worden verstrekt.

Horen van de mening van het kind en participatie door het kind

Het kind heeft het recht om zijn mening en opvattingen te uiten, hetzij persoonlijk, hetzij via een voogd/vertegenwoordiger. In het kader van de beoordeling van het belang van het kind moet een onderhoud plaatsvinden/moet het kind worden gehoord indien dat mogelijk en raadzaam is in zijn individuele omstandigheden (bijv. kinderen met een handicap, kinderen die niet in staat zijn te communiceren). Bij de beslissing of en hoe het onderhoud met het kind tijdens de asielprocedure wordt uitgevoerd, moet rekening worden gehouden met het belang van het kind. De waarborgen die in deze gids worden belicht, hebben betrekking op elk onderhoud met het kind, ook op het persoonlijke onderhoud in het kader van internationale bescherming.

⁽⁶²⁾ Artikel 25, lid 1, onder a), richtlijn asielprocedures (herschikking).

Luisteren naar de mening van het kind

- a. Laat het onderhoud altijd plaatsvinden in een veilige, vertrouwelijke, comfortabele en kindvriendelijke omgeving op een geschikte locatie die het vertrouwen van het kind helpt te winnen.
- b. Let op de duur van het onderhoud en vermijd een onderhoud te herhalen, of overweeg de mogelijkheid om een onderhoud achterwege te laten indien dat in het belang is van het kind en naargelang van diens omstandigheden.
- c. Laat het kind zich op zijn gemak voelen. De bevoegde ambtenaar en de tolk dienen zo informeel mogelijk te zijn.
- d. De informatie moet op een eenvoudige en duidelijke manier worden verstrekt. Controleer of het kind de verstrekte informatie begrijpt.
- e. Indien mogelijk kan het kind worden gevraagd of het de voorkeur geeft aan een mannelijke dan wel vrouwelijke ambtenaar en tolk. Afhankelijk van de achtergrond van het kind, kan het zijn dat het kind iemand van het andere geslacht verkiest (bijv. in het geval van een jongen die slachtoffer is van seksueel misbruik door een man).
- f. De persoon die het onderhoud afneemt, moet deskundig zijn en moet alternatieve gespreksmethoden kunnen gebruiken en het kind kunnen counselen mocht dat nodig blijken, bijv. bij kinderen die een trauma hebben opgelopen of aan een posttraumatische stressstoornis lijden.
- g. De ambtenaren en tolken zijn gebonden aan geheimhouding, waarvan het concept en de regels ook aan het kind moeten worden uitgelegd.
- h. Het kind en de voogd moeten op de hoogte worden gebracht van het doel van elk onderhoud en van wie toegang heeft tot de transcriptie ervan.

Het onderhoud met het kind moet altijd plaatsvinden in een veilige, vertrouwelijke, comfortabele en kindvriendelijke omgeving op een geschikte locatie die het vertrouwen van het kind helpt te winnen.

Er moet rekening worden gehouden met de duur van het onderhoud, waarbij moet worden vermeden om een onderhoud met het kind te herhalen, en met de mogelijkheid om een onderhoud achterwege te laten indien dat in overeenstemming is met het belang en de omstandigheden van het kind (bijv. als een onderhoud niet mogelijk is vanwege een handicap). Het is mogelijk dat het kind geen persoonlijk onderhoud in verband met internationale bescherming nodig heeft indien het relaas van zijn ouders zijn verzoek voldoende dekt. Zoals gezegd mag het onderhoud met het kind niet onnodig worden herhaald omdat dit het kind kan verontrusten en de beoordeling van het belang van het kind kan bemoeilijken als gevolg van onvermijdelijke inconsistenties in het verhaal van een kind. Het is raadzaam om veel afzonderlijke gesprekken over bijzondere procedurele, opvang- en andere behoeften te vermijden.

Het kind moet zich op zijn gemak voelen. Het is een goede gewoonte om als voorbereiding de plaats te bezoeken waar het onderhoud in verband met internationale bescherming zal plaatsvinden, het proces aan het kind uit te leggen of het kind een video te tonen van de kamer waar het onderhoud zal plaatsvinden, aangezien dit kan helpen om het kind op zijn gemak te stellen en ervoor te zorgen dat het effectief meewerkt. De verantwoordelijke ambtenaar en de tolk moeten zich zo informeel mogelijk opstellen. Geef informatie op een eenvoudige en duidelijke manier. Controleer of het kind de verstrekte informatie begrijpt, omdat sommige kinderen misschien geen vragen durven te stellen vanwege hun leeftijd, culturele achtergrond of psychische toestand.

Vraag het kind, indien mogelijk, of het liever een mannelijke dan wel vrouwelijke ambtenaar en tolk heeft. Afhankelijk van de achtergrond van het kind, kan het kind iemand van het andere geslacht verkiezen. Een jongen die slachtoffer is van seksueel misbruik door een man kan wellicht liever een vrouwelijke ambtenaar en tolk voor zich zien. Indien het kind een trauma heeft meegemaakt of ervaart, is het mogelijk dat het geen gevoelens of mening wil uiten. De ondervrager moet deskundig zijn, alternatieve gespreksmethoden kunnen gebruiken en het kind kunnen adviseren.

De ondervrager dient het onderhoud volledig op te nemen, vooral omdat de behoeften van het kind zich kunnen ontwikkelen en het belangrijk is te begrijpen waarom bepaalde beslissingen/aanbevelingen tot stand zijn gekomen. Het belang van het kind moet altijd de eerste overweging zijn bij elk onderhoud en bij bevindingen en aanbevelingen telkens wanneer er een beslissing wordt genomen die het kind

aangaat. Ambtenaren en tolken zijn gebonden aan geheimhouding, waarvan het concept en de regels ook aan het kind moeten worden uitgelegd. Het kind en de voogd/vertegenwoordiger dienen op de hoogte te zijn van het doel van elk onderhoud en van wie toegang heeft tot de transcriptie ervan.

Houd rekening met de mening en wensen van het kind, in overeenstemming met zijn leeftijd en maturiteit ⁽⁶³⁾.

Praktijkvoorbeeld

In **NO** kan een onderhoud plaatsvinden met kinderen vanaf zeven jaar, of zelfs jonger als zij in staat zijn hun eigen mening te vormen en door hun ouders worden vergezeld.

In **DK** maakt de beoordeling van het belang van het kind doorgaans integraal deel uit van het persoonlijke onderhoud (in verband met internationale bescherming). In het kader van de Dublin III-verordening en voor beslissingen over de vraag of een kind al dan niet als een begeleid kind moet worden beschouwd, moet een individueel onderhoud ter beoordeling van het belang van het kind worden afgenomen.

In **SE** ligt de nadruk op het feit dat een jong begeleid kind dezelfde rechten heeft om desgewenst zijn opvattingen en eigen mening te uiten als een niet-begeleid of ouder kind.

Het recht van het kind om te worden gehoord, mag niet worden beperkt tot een onderhoud. Het verantwoordelijke personeel moet ook buiten het onderhoud aandacht hebben voor de mening, behoeften en opvattingen van het kind.

Vaststelling van de feiten

Indien mogelijk tracht de verantwoordelijke ambtenaar actief informatie te vergaren uit relevante bronnen teneinde het belang van het kind in de asielprocedure naar behoren te kunnen beoordelen. Met inachtneming van de bescherming en vertrouwelijkheid van gegevens, en voor zover dit in overeenstemming is met de veiligheid en bescherming van het kind, moet contact worden opgenomen met degenen die op de hoogte zijn van diens situatie, zoals vertrouwenspersonen, de voogd/vertegenwoordiger, de actuele verzorger, maatschappelijk werkers in het opvangcentrum, een leerkracht enz. Wie met kinderen werkt, moet zich er tegelijkertijd van bewust zijn dat kinderen recht hebben op privacy en een vertrouwelijke relatie met hun voogd, wettelijk vertegenwoordiger en elke andere belangenbehartiger.

Als personen die op de hoogte zijn van de situatie van het kind wordt gevraagd om informatie te delen met de asielinstanties met het oog op een beslissing over het asielverzoek, moeten zij zich laten leiden door het belang van het kind aangezien dit verschillende processen met uiteenlopende doelstellingen zijn.

De verantwoordelijke ambtenaar dient ervoor te zorgen dat alle relevante informatie over het kind beschikbaar is voor de autoriteiten die belast zijn met de beslissing over het belang van het kind in een specifieke situatie. Alle relevante elementen moeten naar behoren worden geanalyseerd alvorens een aanbeveling te doen of beslissing te nemen. Houd rekening met elke culturele en familiale achtergrond die relevant is voor het belang van het kind, zonder veronderstellingen te maken over diens situatie. Het kind en/of de voogd moet(en) altijd in de gelegenheid worden gesteld om nadere details te verstrekken.

Documentatie van het belang van het kind

Wanneer een asielambtenaar aan de zaak van een kind begint te werken, moeten een aantal kwesties die gedurende de gehele asielprocedure en daarna van belang blijven, worden gedocumenteerd. Alle elementen die voor het kind van belang zijn moeten worden geanalyseerd en gestaafd met het oog

⁽⁶³⁾ Leren van ervaringen in de justitiële sector, zie het verslag van het FRA over kindvriendelijke justitie, *Child-friendly justice — Perspectives and experiences of children involved in judicial proceedings as victims, witnesses or parties in nine EU Member States*, februari 2017.

op een consistente, continue beoordeling. Documenteer alle relevante kwesties, bijvoorbeeld in het algemene dossierbeheersysteem, in relevante databases, op papier of met behulp van elektronische modellen en checklists.

Neem informatie op over de gezinssituatie van het kind en over de relatie met de actuele verzorger, voogd of vertegenwoordiger of met het pleeggezin. Voor niet-begeleide en van hun familie gescheiden kinderen dienen de redenen voor de scheiding van het gezin en de plaats waar familieleden, broers en zussen of verwanten zich bevinden opgenomen te zijn, alsook overwegingen in verband met het contact met de familie en, indien van toepassing, alle mogelijke informatie die krachtens de Dublin III-verordening moet worden gedocumenteerd. Er dient duidelijk te worden aangegeven hoe de aanbeveling tot stand is gekomen indien het herstel van het contact met de familie veilig wordt geacht voor het kind en de familie en in het belang van het kind wordt geacht.

De gebruikte informatie en de bevindingen en aanbevelingen moeten worden gedocumenteerd en gerapporteerd, in overeenstemming met de regelgeving inzake gegevensbescherming⁽⁶⁴⁾, zodat de aanbevelingen kunnen worden doorgegeven en uitgevoerd. Hierbij zij opgemerkt dat de verantwoordelijke ambtenaar moet beoordelen of er uitzonderingen moeten worden gemaakt op het recht van de ouders om documenten of bepaalde informatie over hun kind in te zien, afhankelijk van de leeftijd van het kind en de zaak (bijv. als er sprake is van geweld, misbruik en andere problemen).

Wat de toepasselijke waarborgen en garanties betreft, is het van belang de verbanden tussen de richtlijn asielprocedures (herschikking) en de richtlijn opvangvoorzieningen (herschikking) te benadrukken. Een holistische beoordeling van het belang van het kind houdt in dat al in een vroeg stadium informatie en bewijsmateriaal over mogelijke problemen in verband met zowel procedurele als opvangbehoeften worden verzameld en gedocumenteerd.

Erbiediging van de eenheid van het gezin

Tijdens de asielprocedures moet ervoor worden gezorgd dat het begrip “eenheid van het gezin” wordt geëerbiedigd, tenzij er bezorgdheid bestaat over het welzijn of de veiligheid van het kind. Het kind moet de mogelijkheid krijgen om aanvullende informatie over zijn zaak te verstrekken, bijvoorbeeld over nieuwe contacten met gezinsleden of familieleden of over de aanstaande komst van gezinsleden of familieleden in een ander EU+-land⁽⁶⁵⁾. Deze informatie moet naar behoren worden beoordeeld. In het geval van kinderen die van hun familie zijn gescheiden, moeten (familie)banden worden geverifieerd en beoordeeld om mogelijke risico's te identificeren.

Voor zover mogelijk worden broers en zussen bij elkaar gehouden, rekening houdend met het belang van het betrokken kind en in het bijzonder met zijn leeftijd en maturiteit. Veranderingen in de verblijfplaats van niet-begeleide kinderen moeten tot een minimum worden beperkt.

Beoordeling van het verzoek van het kind

Bij de beoordeling van de inhoud van het verzoek om internationale bescherming moet de nodige aandacht worden besteed aan de verhoogde risico's waaraan kinderen worden blootgesteld en aan kindspecifieke vormen van vervolging of ernstige schade⁽⁶⁶⁾ (bijvoorbeeld rekrutering van minderjarigen in het leger, kinderhandel, kinderprostitutie en/of inbreuken op specifieke rechten van het kind, schadelijke tradities).

Wanneer de mogelijkheid van binnenlandse bescherming (overwegingen 25 en 27, artikel 8, richtlijn asielnormen (herschikking)) wordt overwogen, moet het belang van het kind rechtstreeks deel uitmaken van het onderzoek.

⁽⁶⁴⁾ Met volledige inachtneming van de privacyrechten en de normen voor gegevensbescherming en met strikte handhaving van de toepasselijke regels voor de verzameling, het gebruik en de bewaring van gegevens alsmede de toegang tot gegevens.

⁽⁶⁵⁾ Zie de eisen inzake het opsporen van familieleden in artikel 24, lid 3, richtlijn opvangvoorzieningen (herschikking).

⁽⁶⁶⁾ UNHCR, *Guidelines on International Protection No. 8: Child Asylum Claims under Articles 1(A)2 and 1(F) of the 1951 Convention and/or 1967 Protocol relating to the Status of Refugees*, 22 december 2009, HCR/GIP/09/08.

Het is belangrijk rekening te houden met het feit dat het tijdgevoel van kinderen anders is dan die van volwassenen in termen van ervaringen uit het verleden en een mogelijk gebrek aan duidelijkheid in hun verhaal. Dit kan een grote invloed hebben op de beoordeling van de behoefte aan internationale bescherming.

Bij het onderzoek naar de beschermingsbehoeften van een niet-begeleid of van zijn familie gescheiden kind kan het nodig zijn om bij het onderzoek naar de gegronde vrees voor vervolging en/of het reële risico op ernstige schade meer gewicht te geven aan bepaalde objectieve factoren. Daarbij moet het voordeel van de twijfel gelden ⁽⁶⁷⁾.

Aanbevelingen met betrekking tot het belang van het kind

De bevoegde autoriteiten moeten rekening houden met de informatie die tijdens elk onderhoud met het kind en de begeleidende volwassenen en/of gezinsleden is verzameld en met alle relevante informatie in het dossier van het kind.

In elke schriftelijke aanbeveling moet worden **toegelicht** en **gemotiveerd** dat het belang van het kind een eerste overweging vormt. In elke aanbeveling dient duidelijk te worden aangegeven hoe het belang van het kind is gewaarborgd. Er moeten duidelijke standaardwerkwijzen zijn voor de wijze waarop de aanbevelingen worden uitgevoerd en door wie dat gebeurt, met bepalingen voor de evaluatie van de uitvoering van deze aanbevelingen, zodat eventuele noodzakelijke wijzigingen in het proces waarbij het belang van het kind wordt nagestreefd, kunnen worden opgenomen. Op nationaal niveau zullen verschillende actoren worden betrokken bij de uitvoering van diverse aanbevelingen.

Het kind dient door de kinderbeschermingsinstantie te worden geïnformeerd over de aanbeveling over diens belang, los van de beslissing over zijn verzoek om internationale bescherming. Leg het kind uit wat deze aanbeveling in de praktijk betekent. Het moet mogelijk zijn om aanbevelingen met betrekking tot kinderen opnieuw te bezien.

Voorziening in rechte

Het kind en de voogd/vertegenwoordiger moeten voldoende uitleg krijgen over alle **beslissingen** die van invloed zijn op het kind, met de uitkomst en een **toelichting van de onderliggende redenen**.

Dit maakt een zinvolle uitoefening van het recht van het kind mogelijk om in beroep te gaan. Dit recht moet worden uitgeoefend in het licht van **deze duidelijke juridische motivering**.

Waarborg een billijke toegang tot de rechter door het kind en/of de vertegenwoordiger daadwerkelijk toegang te geven tot kindvriendelijke beroepsprocedures (*).

(*) Zie voor meer informatie over kindvriendelijke gerechtelijke procedures FRA, *Child-friendly justice – Perspectives and experiences of children involved in judicial proceedings as victims, witnesses or parties in nine EU Member States*, 2017.

Geen waarborgen

Indien sommige van de bovengenoemde waarborgen ontbreken, kan het nodig zijn de behandeling van het verzoek om internationale bescherming op te schorten. Dit is afhankelijk van de aard van de ontbrekende waarborg. Opschorting mag niet leiden tot een doelgerichte en onnodige vertraging van de behandeling. Als de waarborg onder de verantwoordelijkheid van de asielinstantie valt, moet de verantwoordelijke ambtenaar de zaak intern doorverwijzen. Als een andere instantie of aangewezen partij verantwoordelijk is voor de waarborg, zal de asielinstantie met die partij samenwerken om ervoor te zorgen dat in de ontbrekende waarborg wordt voorzien. Deze doorverwijzing moet dienovereenkomstig worden gedocumenteerd. Zorg voor een duidelijke toewijzing van taken/ verantwoordelijkheden.

(67) Separated Children in Europe Programme, *Statement of Good Practice*, 2010, blz. 36.

3. Implementatie van het belang van het kind

3.1 Samenwerken met kinderbeschermingsdiensten

Het is noodzakelijk dat gedurende de hele procedure met kinderbeschermingsdiensten wordt samengewerkt. De Kinderbescherming moet de asielinstanties informeren als een kind zich in een schadelijke situatie bevindt. Over het algemeen hebben de asielinstanties in de EU+-landen niet automatisch toegang tot de door de Kinderbescherming uitgevoerde beoordeling van het belang van het kind. Wegens de vertrouwelijkheid en strikte regelgeving inzake gegevensbescherming is het mogelijk dat de kinderbeschermings- en asielinstanties geen gegevens of informatie delen. In sommige gevallen weten de nationale asielinstanties zelfs niet of de Kinderbescherming betrokken is bij de zaak van een kind, en omgekeerd.

Er moet voor worden gezorgd dat de internationale beschermingsystemen communiceren met en gekoppeld zijn aan de nationale kinderbeschermingsystemen/verwijzingsmechanismen. Er moeten gecoördineerde protocollen en standaardwerkwijzen worden ontworpen in samenwerking met gouvernementele en niet-gouvernementele organisaties, instellingen en dienstverleners op het gebied van kinderbescherming om deze koppeling effectiever te maken. Voor asielzoekende kinderen is de betrokkenheid van kinderbeschermingsdiensten bij verwijzingsmechanismen momenteel beperkt. Deze betrokkenheid moet worden versterkt en gewaarborgd. Alle relevante centrale en lokale instanties zouden regelmatig moeten bijeenkomen indien er geen systeem voor de uitwisseling van informatie bestaat. In individuele gevallen moet duidelijk zijn welke instantie verantwoordelijk is voor het aanwijzen van een voogd/verzorger, de begeleiding, het welzijn en de wettelijke status van het kind. Dit is nodig omdat er lacunes in de bescherming kunnen ontstaan als gevolg van het feit dat verschillende instanties van mening zijn dat andere instanties verantwoordelijk zijn voor bepaalde aspecten van de zaak van het kind.

Met het oog op de toepassing van de in deel 3 genoemde waarborgen wordt aanbevolen dat de asielinstantie overlegt en samenwerkt met de Kinderbescherming/voogden/andere relevante instellingen om te garanderen dat de vereiste informatie wordt gedeeld, beschikbaar is en wordt gebruikt ten behoeve van elk individueel kind. Dit moet gebeuren met inachtneming van de bescherming en vertrouwelijkheid van gegevens. Het kind moet ermee instemmen dat de informatie wordt gedeeld.

Waarborging van de toegang tot andere rechten

De bevoegde instanties (opvanginstanties, vakministeries, Kinderbescherming) in elk EU+-land moeten er verder voor zorgen dat het kind toegang heeft tot **onderwijs** overeenkomstig artikel 14 van de richtlijn opvangvoorzieningen (ook artikel 28, VRK) en tot **gezondheidszorg** overeenkomstig artikel 19 van de richtlijn opvangvoorzieningen (ook artikel 24, VRK) en dat het passende **huisvesting** heeft.

3.2 Procedurele waarborgen

Er zij op gewezen dat de volgorde van de stappen in de EU+-landen verschilt. In de onderstaande tabel wordt geen volgorde maar eerder een methode voorgesteld. Zij beschrijft hoe moet worden nagegaan of de juiste garanties en waarborgen ten behoeve van het belang van het kind worden toegepast en wat de verantwoordelijke ambtenaren moeten doen om in de waarborgen te voorzien. Reeds in een vroege fase van de asielprocedure moet worden gestart met het gebruik van de checklist.

Verschiedende actoren zouden gezamenlijk aan de checklist kunnen werken als een levend document dat moet worden ingevuld door de instanties die verantwoordelijk zijn voor bepaalde activiteiten. Bijvoorbeeld “Het kind heeft toegang tot rechtsbijstand” – dit kan door de wettelijk vertegenwoordiger

van het kind worden bevestigd en er kan informatie worden opgenomen over de ontmoetingen waar het kind juridisch advies heeft gekregen.

Procedurele garanties en waarborgen	Daarmee samenhangende acties van de asielinstantie
De veiligheid van het kind is gedurende het hele proces gewaarborgd	Controleer en bevestig dat het kind niet in een medische noodsituatie verkeert en/of zijn veiligheid en lichamelijke integriteit niet ernstig worden bedreigd tijdens de asielprocedure/op zijn verblijfplaats, met inbegrip van elke vorm van geweld, verwaarlozing en uitbuiting.
Het kind heeft toegang tot kindvriendelijke procedures die worden uitgevoerd door gekwalificeerde en opgeleide professionals	Vergewis u ervan dat alleen gekwalificeerde en goed opgeleide ambtenaren betrokken zijn bij het onderhoud met het kind en bij de behandeling van zijn zaak.
Het verzoek is prioritair behandeld	Bekijk de tijdslijn voor de zaak en het dossier van het kind; zorg ervoor dat de zaak naar behoren voorrang krijgt, dat het kind is vrijgesteld van grensprocedures en versnelde procedures, indien van toepassing, en dat passende rust- en herstelperioden zijn toegekend.
Het kind heeft toegang tot een gekwalificeerde, onafhankelijke voogd/vertegenwoordiger	Controleer wanneer een voogd/vertegenwoordiger voor het kind is aangesteld, of die persoon betrokken is geweest bij alle fasen van het proces met betrekking tot het kind en of hij tijdens het onderhoud met het kind aanwezig was. Als goede praktijk zou er een systeem van toezicht moeten zijn op het werk van de voogd/vertegenwoordiger.
Het kind heeft toegang tot rechtsbijstand/juridisch advies	Controleer en bevestig dat het kind tijdig toegang heeft gekregen en nog steeds toegang heeft tot rechtsbijstand en juridisch advies. De timing hiervan is belangrijk, bijvoorbeeld juridisch advies in een vroege fase, aanwezigheid tijdens het onderhoud met het kind en advies in de beroepsfase.
Het kind heeft gedurende het hele proces toegang tot een tolk	<p>Controleer en bevestig dat het kind toegang heeft tot vertolking in een taal die het begrijpt. De tolk zou getraind moeten zijn in tolken voor kinderen en in kindvriendelijk taalgebruik. Als de tolk niet specifiek is opgeleid in het werken met kinderen, zorg er dan voor dat er een adequate voorbereidende sessie plaatsvindt zodat de tolk het soort taal dat zal worden gebruikt, het soort vragen dat zal worden gesteld en de noodzaak om eenvoudige taal te gebruiken begrijpt. Het kind heeft de mogelijkheid om te klagen over problemen met betrekking tot de kwaliteit of de neutraliteit van de vertolking en vertaling. Problemen met de vertolking worden geregistreerd en gemonitord.</p> <p>Ga na hoe de communicatie werd verzekerd voorafgaand aan het onderhoud, en vergewis u ervan of de regelingen voor het gesprek adequaat zijn.</p>
Het kind begrijpt en is tijdig en adequaat geïnformeerd over de asielprocedure op een aan zijn leeftijd aangepaste wijze en in een duidelijke taal	Controleer of het kind kindvriendelijke informatie over de asielprocedures heeft ontvangen en of de informatie is gepresenteerd op een manier die past bij het geslacht en de culturele achtergrond van het kind. Er is gecontroleerd of het kind de informatie begrijpt. Er is gecontroleerd of de manier waarop de informatie is uitgelegd, passend en kindvriendelijk is bevonden. Het kind krijgt de mogelijkheid om vragen te stellen. Het kind is gevraagd om uit te leggen wat het heeft begrepen en om de informatie te bevestigen en indien nodig te corrigeren of aan te vullen.
De mening van het kind is gehoord en meegewogen in overeenstemming met zijn leeftijd en maturiteit	Controleer of tijdens het onderhoud met het kind ook vragen zijn gesteld over hoe het zich voelt en wat het vindt van zijn situatie en de tijdens het onderhoud besproken onderwerpen. Onderzoek en documenteer de maturiteit van het kind en de steun die het mogelijk krijgt of de behoefte die het heeft om zijn mening te uiten. Luister naar de mening van het kind en zijn wens om in het land te blijven of naar een ander land te verhuizen, en naar de redenen daarvoor enzovoort.

Procedurele garanties en waarborgen	Daarmee samenhangende acties van de asielinstantie
De bijzondere behoeften en kwetsbaarheden van het kind zijn geïdentificeerd en besproken	Controleer of de speciale behoeften zijn beoordeeld en of relevante vragen zijn gesteld tijdens een onderhoud met het kind om eventuele speciale behoeften, kwetsbaarheden of risico's, waaronder misbruik, te identificeren en aan te pakken. Denk bijvoorbeeld aan vragen over de ervaringen van het kind thuis, tijdens de reis of in een vluchtelingenkamp, gezondheidsaspecten, de relatie met de familieleden die het kind vergezellen, en/of met zijn verzorger enz.
Voor kinderen die van hun familie zijn gescheiden: de familieband met de verzorger (indien van toepassing) is bevestigd	Controleer of de familieband is geverifieerd en bevestigd door middel van documenten en/of relevante vragen tijdens een onderhoud of door andere methoden in overeenstemming met het belang van het kind, en of de bevindingen zijn gedocumenteerd. Er kunnen zich gevallen voordoen waarin het in het belang van een alleenstaand kind is om niet aan een volwassen familielid te worden toevertrouwd. Zorg er dan voor dat het kind niet aan een volwassen familielid wordt toevertrouwd.
Verzoek om internationale bescherming wordt beoordeeld in overeenstemming met het belang van het kind	Houd rekening met het effect dat de leeftijd en mogelijke trauma's en/of psychische omstandigheden hebben op het geheugen en het vermogen om volledige en coherente informatie te geven en dus op de beoordeling van de geloofwaardigheid tijdens de behandeling van het verzoek.
Te verzamelen en te documenteren informatie ⁽⁶⁸⁾	
Persoonsgegevens en relevante informatie zijn verzameld	Zorg ervoor dat de persoonsgegevens van het kind, waaronder vragen naar zijn identiteit en gezondheidstoestand, op een kindvriendelijke en niet-indringende manier zijn verzameld. Vergeet niet dat er strikte regels over de bescherming van de persoonlijke levenssfeer gelden. Documenteer het onderwijsniveau van het kind en zijn interesse om zijn opleiding voort te zetten ⁽⁶⁹⁾ . Documenteer alle aanvullende informatie die kan helpen bij de beoordeling van het belang van het kind.
Voor begeleide kinderen: er is informatie over de familie verzameld	Controleer of er geïnformeerd is naar de locatie van gezins- en familieleden en naar de familiegeschiedenis en of deze informatie is verzameld.
Voor niet-begeleide kinderen en kinderen die van hun familie zijn gescheiden: laatst bekende contact met familieleden, contactgegevens en redenen voor de scheiding van de familie geregistreerd	Controleer of het laatst bekende contact met familieleden, de contactgegevens en de redenen voor de scheiding van de familie zijn verzameld en geregistreerd. Controleer of er gevraagd is hoe het kind van zijn familie gescheiden is geraakt en of familieleden plannen hebben om naar Europa te reizen en, zo ja, welke bestemming(en) zij voor ogen hebben, en of de antwoorden van het kind zijn geregistreerd. Mogelijk wonen er al familieleden in een andere EU-lidstaat.
De opsporing van familieleden is zo snel mogelijk gestart, indien van toepassing	Controleer of er beoordeeld is of het opsporen van familieleden in het belang van het kind is en veilig is voor zowel het kind als de betrokken familieleden, en zo ja, of de autoriteit die verantwoordelijk is voor het opsporen van familieleden daarmee is gestart.
Overweeg om het contact met de familie te herstellen en/of het gezin te herenigen	Controleer of ga na of het na de opsporing van familieleden in het belang van het kind is om het contact te herstellen en/of het gezin te herenigen.

⁽⁶⁸⁾ Specificeer wat er voorafgaand aan het persoonlijk onderhoud in een papieren/elektronisch dossier moet staan.

⁽⁶⁹⁾ Te delen met de verzorger/voogd/vertegenwoordiger voor behandelings- of scholingsdoeleinden.

Procedurele garanties en waarborgen	Daarmee samenhangende acties van de asielinstantie
Het leeftijdsonderzoek is veilig uitgevoerd voor het kind en alleen indien dat nodig was	<p>Controleer, in geval van een aanbeveling voor een leeftijdsonderzoek, of dat onderzoek in het belang van het kind is en formeel is gemotiveerd. Er dient duidelijk te worden aangegeven waarom dat onderzoek nodig is en welke methode in het belang is van het kind, rekening houdend met zijn gezondheid en waardigheid. Dit hangt af van de specifieke situatie van het kind en houdt verband met diens vastgestelde bijzondere behoeften en/of de specifieke procedurele vereisten. Zorgregelingen spelen ook een rol ⁽⁷⁰⁾.</p> <p>Als er al een leeftijdsonderzoek heeft plaatsgevonden, controleer dan of dit onderzoek op een multidisciplinaire manier en op een zo min mogelijk indringende manier is uitgevoerd en dat het belang van het kind gedurende de hele periode in aanmerking is genomen. Alle tijdens een leeftijdsonderzoek verzamelde gegevens moeten in het dossier worden opgenomen en in aanmerking worden genomen.</p>
Er is informatie over het sociale netwerk van het kind verzameld	Ga ten behoeve van de veiligheid van het kind na of er gegevens zijn verzameld over de contacten van het kind, met inbegrip van sociale netwerken en banden met de samenleving in het land van asiel.
Er is input van deskundigen (rapporten enz.) verzameld	Zorg ervoor dat eventueel noodzakelijke deskundigenrapporten zijn opgenomen (medische rapporten, kwetsbaarheidsrapporten, politierapporten enz.). Controleer of de nodige aandacht is/wordt besteed aan bewijs van trauma en/of psychische aandoeningen, bijv. een posttraumatische stressstoornis, indien dergelijk bewijs beschikbaar is.
Specifieke problemen (bijv. misbruik, mensenhandel) zijn vastgesteld en gedocumenteerd	Vergewis u ervan dat geconstateerde punten van zorg (waaronder misbruik, trauma's, geweld, bijzondere behoeften/kwetsbaarheid, medische problemen enz.) zijn verzameld, gedocumenteerd en meegedeeld aan andere verantwoordelijke nationale instanties die de rechten van het kind beschermen. Dit omvat punten van zorg of aanwijzingen dat het kind een hoog risico loopt om slachtoffer te worden van mensenhandel of daar reeds slachtoffer van is, dat het een slachtoffer is van misbruik, verwaarlozing of geweld, en elke bekende locatie van de daders. Neem informatie op over gezondheidsproblemen die speciale medische zorg, psychosociale of geestelijke gezondheidszorg vereisen.
Het resultaat is gedocumenteerd, gemotiveerd en ingediend	Zorg ervoor dat het kind een schriftelijke, gemotiveerde asielbeslissing krijgt (waarin onder meer wordt uitgelegd hoe het belang van het kind een eerste overweging vormde), die mondeling wordt toegelicht op een aan de leeftijd van het kind aangepaste wijze en in een taal die het begrijpt.

3.3 De individuele omstandigheden van het kind

De situatie van het kind dient individueel te worden beoordeeld, waarbij rekening moet worden gehouden met diens specifieke omstandigheden. Deze omstandigheden omvatten onder meer factoren zoals de culturele achtergrond en ervaringen van het kind, leeftijd en maturiteit, geslacht, genderidentiteit en/of seksuele gerichtheid, opleidingsniveau en elke mogelijke kwetsbaarheid, ook fysieke en psychische gezondheidsproblemen en trauma's ⁽⁷¹⁾. Alle bestaande rapporten over het kind, zoals medische rapporten, kwetsbaarheidsbeoordelingen of andere documenten die op enig moment in het proces beschikbaar zijn, moeten worden gedocumenteerd en naar behoren in aanmerking worden genomen.

⁽⁷⁰⁾ Zie voor meer informatie EASO, *Praktische gids voor leeftijdsonderzoek*, 2018.

⁽⁷¹⁾ Zie de in overweging te nemen elementen van het belang die zijn geschetst in CRC-Comité, *Algemeen Commentaar nr. 14 (2013) dat inhoudt dat het kind er recht op heeft dat zijn belang een eerste overweging vormt (art. 3, punt 1)*, 29 mei 2013, CRC /C/GC/14, blz. 13 e.v.

3.4 Mogelijke verhoogde risico's en kwetsbaarheden

Het is belangrijk potentiële risico's te onderzoeken en te beoordelen, waaronder verborgen risico's waarmee het kind kan worden geconfronteerd. Deze risico's moeten worden geregistreerd, met vermelding van de specifieke punten van zorg die zijn geïdentificeerd. Voorbeelden hiervan zijn situaties waarin het kind:

- te maken heeft gehad of waarschijnlijk te maken krijgt met misbruik of geweld;
- een slachtoffer van mensenhandel is;
- bijzondere medische of psychische behoeften of andere kwetsbaarheden heeft;
- niet geschikt is om te reizen;
- van plan is onder te duiken of op de vlucht zou kunnen slaan;
- alle andere punten van zorg die het kind of een andere persoon heeft aangehaald of die tijdens het onderhoud of in de deskundigenrapporten zijn genoteerd of gedocumenteerd.

Deze risico's moeten duidelijk worden gespecificeerd en er moet een plan worden opgesteld om de punten van zorg aan te pakken met zowel korte- als langetermijnoplossingen. Dit plan moet door de kinderbeschermingsinstanties worden opgevolgd. Indien kwetsbaarheden of risico's voor het kind worden vastgesteld, moet de voogd/vertegenwoordiger worden geïnformeerd en/of geraadpleegd.

Indien risico's of kwetsbaarheden zijn vastgesteld, moet worden beoordeeld of het kind bijzondere procedurele waarborgen nodig heeft en of het voor ondersteuning en/of verdere beoordeling moet worden doorverwezen binnen de asielinstantie of naar een andere dienstverlener of instantie, zoals de opvang- of kinderbeschermingsinstantie, om de **veiligheid en het welzijn** van het kind te waarborgen. Een dergelijke doorverwijzing kan plaatsvinden voor professioneel of juridisch advies. Een voorbeeld hiervan is de doorverwijzing van kinderen die slachtoffer zijn van mensenhandel naar passende verwijzingsmechanismen, onder waarborging van de communicatie tussen systemen voor internationale bescherming en systemen ter bestrijding van mensenhandel.

Wat bijzondere behoeften betreft, dient zo nodig een verwijzing voor bijstand plaats te vinden, bijvoorbeeld voor medische of psychische zorg en ondersteuning of materiële bijstand, zoals voor kinderen met een handicap. Er mogen geen conclusies met betrekking tot de gezondheidsdiagnose van het kind of begeleidende verzoekers worden opgenomen, tenzij een medisch rapport wordt bijgevoegd.

Verdere (medische, juridische) deskundige beoordelingen kunnen nodig zijn voor de toepassing van bijzondere procedurele waarborgen tijdens de gehele asielprocedure. Zo zou een deskundige beoordeling van geweld/misbruik de verlening van bijzondere bijstand bij de aanpak van een daardoor veroorzaakt trauma kunnen ondersteunen. Dit kan bijvoorbeeld inhouden dat medisch of andere deskundigen om hulp wordt gevraagd. Ook daarvoor kan de toestemming van het kind en/of van de voogd/vertegenwoordiger vereist zijn. Zorg bij elke maatregel ervoor dat deze in het belang van het kind is en de asielprocedure niet onnodig verlengt.

3.5 Verschillende procedurele trajecten

Het belang van het kind dient te worden beoordeeld wanneer verschillende procedures op de zaak van een kind moeten worden toegepast. Zorg zo nodig voor coördinatie met andere bevoegde instanties.

Dublin-verordening

De Dublin III-verordening voorziet in waarborgen voor niet-begeleide kinderen wanneer wordt overwogen of een overdracht aan een andere lidstaat in het belang van het kind is. De beoordeling van het belang van het kind in het kader van de Dublin III-verordening moet alle relevante elementen van het belang van het kind omvatten, waarbij het gewicht dat aan elk element wordt toegekend afhankelijk is van de verhouding ervan tot de andere elementen. In artikel 6, lid 3, van de Dublin III-

verordening is bepaald dat onder meer met de volgende elementen rekening moet worden gehouden: de mogelijkheden tot gezinshereniging, het welzijn en de sociale ontwikkeling van het kind, veiligheids- en beveiligingsoverwegingen, met name wanneer het kind het risico loopt slachtoffer te worden van mensenhandel, alsmede de standpunten van het kind in overeenstemming met zijn leeftijd en maturiteit en de achtergrond van het kind.

Het belang van het kind vormt een eerste overweging bij alle acties in het kader van de Dublin III-verordening.

Versnelde en grensprocedures

Bovendien moet bij het nemen van beslissingen het belang van het kind voorop staan overeenkomstig artikel 24, lid 3, tweede alinea, richtlijn asielprocedures (herschikking). De asielinstanties mogen geen versnelde of grensprocedures toepassen noch de toepassing ervan stopzetten indien geen adequate ondersteuning kan worden geboden aan verzoekers die behoefte hebben aan speciale procedurele waarborgen (zoals niet-begeleide, van hun familie gescheiden of kwetsbare kinderen) in het kader van die procedures.

Bovendien mogen overeenkomstig artikel 25, lid 6, onder b), van de richtlijn asielprocedures (herschikking) versnelde of grensprocedures **alleen** op niet-begeleide kinderen **worden toegepast** indien:

- de verzoeker uit een veilig land van herkomst komt;
- de verzoeker een volgend verzoek heeft ingeleid (dat niet onontvankelijk is);
- de verzoeker als een gevaar voor de nationale veiligheid of de openbare orde kan worden beschouwd;
- het begrip “veilig derde land” van toepassing is (alleen grensprocedure);
- de verzoeker valse documenten heeft voorgelegd (alleen grensprocedure);
- de verzoeker te kwader trouw een identiteits- of reisdocument heeft vernietigd of laten verdwijnen (alleen grensprocedure).

De laatste twee gronden zijn alleen van toepassing in individuele gevallen waarin er ernstige redenen zijn om aan te nemen dat de verzoeker relevante elementen probeert te verbergen die waarschijnlijk tot een negatieve beslissing zouden leiden, mits de verzoeker volledig in de gelegenheid is gesteld om aan te tonen dat er een goede rechtsgrond bestaat.

Bij de toepassing van de begrippen “veilig land van herkomst” en “veilig derde land” moeten de lidstaten rekening houden met de individuele/bijzondere omstandigheden, wat inhoudt dat niet-begeleide kinderen moeten worden vrijgesteld van hun verzoek, voor zover relevant. De begrippen grensprocedures en versnelde procedures zijn niet bedoeld om het belang van het kind te dienen. Bij zowel grensprocedures als versnelde procedures zijn de mogelijkheden om adequate informatie en advies te krijgen en de tijd om de zaak van het kind voor te bereiden beperkter.

Veel kinderen voelen zich verplicht valse documenten voor te leggen of hun documenten te vernietigen omdat ze bang zijn voor negatieve gevolgen of omdat smokkelaars of andere volwassenen hen daartoe dwingen. Indien de bovengenoemde criteria niet in overeenstemming met het belang van het kind worden geïnterpreteerd, kan dat ertoe leiden dat kwetsbare, niet-begeleide of van hun familie gescheiden kinderen terecht komen in procedures waarbij hun recht op informatie, advies en tijd om hun zaak voor te bereiden, wordt beperkt. Dit kan tot beschermingsrisico's leiden.

Andere procedurele trajecten

In situaties waarin andere procedurele trajecten en wettelijke statussen dan het verzoeken om internationale bescherming in het belang van het kind kunnen zijn, moeten in overleg met de bevoegde instanties en in samenspraak met de voogd/vertegenwoordiger van het kind passende oplossingen

worden aanbevolen, overeenkomstig de nationale wetgeving en praktijk. Daarbij kan worden gedacht aan verwijzing van het kind naar procedures die specifiek voor staatlozen of slachtoffers van mensenhandel zijn opgezet, of het gelijktijdig volgen van twee of meer legale trajecten.

3.6 Aanstelling van een familielid/begeleidende volwassene als verzorger/voogd

De verzorger/voogd ⁽⁷²⁾ van een **kind dat van zijn familie is gescheiden** speelt een belangrijke rol in het ondersteunen van het proces waarbij het belang van het kind wordt nagestreefd. Na het horen van het standpunt van het kind over een specifieke kwestie, is het aan te raden om ook de mening van de begeleidende volwassenen te horen, vooral wanneer zij als verzorger/voogd zijn aangesteld.

Een door de bevoegde nationale instantie of rechtbank aangestelde onafhankelijke voogd van een niet-begeleid kind moet ook op andere manieren zijn mening kunnen uiten over het belang van het kind.

De relatie van het van zijn familie gescheiden kind met de verzorger/voogd moet ook worden beoordeeld in de afweging van de elementen van het belang van het kind. Dit scenario heeft vooral betrekking op van hun familie gescheiden kinderen waarbij de begeleidende volwassene een familielid is en als verzorger/voogd kan worden aangesteld. Er moet een onderhoud met het familielid of de begeleidende volwassene worden afgenomen om vragen met betrekking tot de voogdij en/of zorgregelingen op te helderen. De relatie tussen het familielid of de begeleidende volwassene en het kind dient ook te worden beoordeeld voordat een verzorger/voogd wordt aangesteld. De relatie tussen het kind en de gezinsleden van de verzorger moet eveneens worden beoordeeld door de kinderbeschermingsinstanties, en er moet rekening worden gehouden met het resultaat.

Eventuele vragen met betrekking tot de zorgregelingen/vertegenwoordiging dienen nader te worden onderzocht voordat een aanbeveling over het belang van het kind wordt geformuleerd. In geval van bezorgdheid over de relatie moet worden overwogen of het nodig is dat de verzorger/voogd tijdens het persoonlijke onderhoud met het kind aanwezig is of dat het bijvoorbeeld beter is dat de advocaat aanwezig is. Wanneer de verantwoordelijke ambtenaar verneemt dat het kind niet goed wordt verzorgd of problemen ondervindt met zijn verzorger, moet hij of zij deze problemen onder de aandacht brengen en melden aan de bevoegde instanties, met inbegrip van de Kinderbescherming.

⁽⁷²⁾ Een fysieke persoon uit de naaste omgeving van het kind/een naast familielid van het kind.

4. Kwetsbaarheids- en risico-indicatoren voor kinderen

Kinderen die om internationale bescherming verzoeken, bevinden zich in een bijzonder kwetsbare situatie. Het is heel belangrijk dat de verantwoordelijke ambtenaren indicatoren van extra kwetsbaarheden en bijzondere behoeften kunnen herkennen en bereid zijn daarop te reageren: bijvoorbeeld, het kind is slachtoffer of dreigt slachtoffer te worden van mensenhandel, of het kind is slachtoffer geworden van een andere ernstige vorm van psychologisch, fysiek of seksueel en gendergerelateerd geweld, met inbegrip van genitale verminking/besnijdenis, kinderen in een gedwongen huwelijk, kinderen die op jonge leeftijd zijn gehuwd, kinderen die lichamelijke en geestelijke schade hebben opgelopen of slachtoffer zijn van andere vormen van misbruik of uitbuiting, kinderen die gezinshoofd zijn, kinderen die staatloos zijn, puberouders, kinderen die deel hebben uitgemaakt van gewapende groeperingen, kinderen die aan een ernstige ziekte lijden, kinderen met mentale problemen enz.

Factoren die het risico voor een kind verhogen, kunnen zowel risico's in de ruimere beschermingsomgeving als risico's ten gevolge van individuele omstandigheden omvatten, cumulatieve effecten van blootstelling aan verschillende risicofactoren [...] ⁽⁷³⁾.

Wanneer een dergelijk risico wordt vastgesteld, speelt de autoriteit die het verzoek om internationale bescherming behandelt, een zeer belangrijke rol bij het doorverwijzen van het kind naar gespecialiseerde instellingen/organisaties voor relevante interventies en ondersteuning, vooral wanneer de vertegenwoordiger/voogd niet optreedt. De asielinstantie heeft de verantwoordelijkheid om in samenwerking met de kinderbeschermingsinstanties een kind in gevaar te identificeren, maar ook om er een deskundige bij te betrekken. Los daarvan moeten de asielinstanties de risico-indicatoren en ervaringen van kinderen onderzoeken als elementen die bijdragen tot de inhoud van een asielverzoek (bijv. kindspecifieke vervolging, zie hierboven onder "Beoordeling van het verzoek van het kind").

NB: Kinderen die vermist raken, worden kwetsbaarder. Beoordeel wat het risico is dat een kind om welke reden dan ook uit zijn verblijfplaats verdwijnt of vermist raakt, en het risico dat het kind een poging onderneemt om in een andere EU+-lidstaat binnen te raken. Het risico kan worden beperkt door het kind naar behoren te informeren over de asielprocedures en de verwachte termijnen, door het kind regelmatig duidelijke, begrijpelijke en aan zijn leeftijd aangepaste informatie te verstrekken, met name over de gevolgen en risico's van pogingen om illegaal naar een andere EU+-lidstaat te reizen, hetzij alleen, hetzij met de steun van criminele netwerken of smokkelaars. Prioriteit geven aan de zaak is een andere manier om dit risico te beperken.

Kinderen die door hun ouders worden begeleid

In asielprocedures kunnen niet-begeleide en van hun familie gescheiden kinderen gemakkelijk worden geïdentificeerd als kinderen die gevaar lopen. Kinderen die door hun ouders worden vergezeld, kunnen echter ook gevaar lopen. Deze risico's worden vaak gebagatelliseerd of over het hoofd gezien. Er moet worden gekeken naar de behoeften van een kind, ongeacht of het als een persoon ten laste van zijn ouders staat geregistreerd. In gevallen waarin het belang van het kind en de belangen van de ouder tegenstrijdig zijn, worden sommige eerder beschreven waarborgen, zoals toegang tot een onafhankelijke voogd (in voogdijkwesties), juridisch advies en een juridisch adviseur, bijzonder relevant voor het begeleide kind. De nationale asielinstantie zou samen met de Kinderbescherming moeten beoordelen of een onderhoud met het kind moet plaatsvinden in aanwezigheid van de juridisch adviseur in plaats van de ouders van het kind, of de ouders toegang mogen hebben tot het dossier van het kind waarin vertrouwelijke informatie is opgenomen, en of het kind en de ouders afzonderlijk over hun verzoek om internationale bescherming moeten kunnen beslissen. Het is van het grootste belang

⁽⁷³⁾ UNHCR, *Conclusion on Children at Risk no. 107*, A/AC.96/10485, oktober 2007.

dat de verklaringen van het kind niet tegen het kind worden gebruikt bij de behandeling van zijn verzoek om internationale bescherming of bij de behandeling van de zaak van zijn ouders. Informeer het kind hierover tijdens het onderhoud en stel het gerust. Voorzichtigheid is ook geboden bij het gebruik van de verklaringen van het kind tegen de ouders.

Praktijkvoorbeeld

DK beveelt aan dat de asielinstanties zeer voorzichtig met verklaringen van een kind omgaan in de zaak van de ouders wanneer die verklaringen negatieve gevolgen hebben, met name wanneer het kind daardoor in een situatie kan terechtkomen waarin het represailles van de ouders riskeert.

De Deense autoriteiten zijn echter van mening dat de eigen verklaringen van het kind in de zaak van het kind zelf mogen worden gebruikt, afhankelijk van zijn leeftijd en maturiteit en van de omstandigheden waarin de verklaringen zijn gedaan.

Over het algemeen dienen de nationale asielinstantie ervoor te zorgen dat wanneer een dergelijke zaak wordt behandeld, het kind niet in een situatie terechtkomt die hem schade kan berokkenen. Afhankelijk van de omstandigheden mag geen vertrouwelijke informatie aan de ouders worden verstrekt zonder toestemming van het kind. Wanneer tekenen van misbruik, verwaarlozing en/of uitbuiting worden geconstateerd, moet de verantwoordelijke ambtenaar ervoor zorgen dat de bevoegde autoriteiten daarvan in kennis worden gesteld en dat het kind bijstand en zorg krijgt.

Van hun familie/gezin gescheiden kinderen

Van hun familie of gezin gescheiden kinderen zijn kwetsbaar voor diverse risico's die hun leven, overleving en ontwikkeling beïnvloeden. Er moeten maatregelen worden genomen om kinderen daartegen te beschermen ⁽⁷⁴⁾.

Van hun familie/gezin gescheiden kinderen kunnen bijzondere risico's lopen die ertoe kunnen leiden dat ze slachtoffer van misbruik door de begeleidende volwassene of anderen worden. Dit is vooral het geval als de volwassene niet in staat is effectief voor het kind te zorgen of als de kans bestaat dat hij het kind zal misbruiken of verwaarlozen. Het is met name belangrijk om de connecties en banden tussen het kind en de volwassene te verifiëren om er zeker van te zijn dat de relatie in het belang van het kind is. De mogelijke gevolgen van mensenhandel en/of -smokkel moeten zorgvuldig worden beoordeeld. Anderzijds kan het feit dat het kind geen contact mag hebben met de begeleidende volwassene, die in geval van ontheemding mogelijk de enige vertrouwenspersoon van het kind is, schadelijk zijn voor het kind. Daarom moeten alle relevante elementen zorgvuldig worden afgewogen in het belang van het kind. Voor kinderen die slachtoffer zijn van mensenhandel kan de scheiding van de ouders het gevolg of een risicofactor zijn voor mensenhandel ⁽⁷⁵⁾. Dit is belangrijk in verband met de veiligheids- en beveiligingsoverwegingen wanneer het risico bestaat dat het kind wordt verhandeld.

Gehuwde kinderen

Er is sprake van een kindhuwelijk als een of beide echtgenoten jonger dan 18 jaar zijn. Hoewel kindhuwelijken voor zowel meisjes als jongens gevolgen kunnen hebben, zijn het vaak de meisjes die de meeste negatieve gevolgen ondervinden. Een gehuwd kind kan een veel oudere echtgenoot hebben. In dergelijke gevallen zijn meisjes over het algemeen kwetsbaarder. Gehuwde meisjes worden vaak zwanger terwijl ze nog adolescent zijn, waardoor ze het risico lopen op gevaarlijke complicaties tijdens de zwangerschap en de bevalling. Gehuwde meisjes en gehuwde jongens lopen beiden het risico op een

⁽⁷⁴⁾ CRC-Comité, *Algemeen Commentaar nr. 6 (2005): Treatment of Unaccompanied and Separated Children Outside their Country of Origin*, 1 september 2005, CRC/GC/2005/6, punten 23-24.

⁽⁷⁵⁾ FRA, *Handbook on Guardianship systems for children deprived of parental care in the European Union — with a particular focus on their role in responding to child trafficking*, oktober 2015.

seksueel overdraagbare aandoening, zoals hiv, en kunnen te maken krijgen met geweld binnen het gezin (partnergeweld).

Het CRC-Comité beveelt aan om voor zowel meisjes als jongens de minimumleeftijd voor het huwelijk met en zonder toestemming van de ouders vast te stellen op 18 jaar ⁽⁷⁶⁾.

De Raad van Europa roept zijn lidstaten op om voor zowel vrouwen als mannen de wettelijke minimumleeftijd voor het huwelijk vast te stellen op of op te trekken tot 18 jaar en dringt er voorts bij hen op aan om af te zien van de erkenning van in het buitenland gesloten gedwongen huwelijken en kindhuwelijken, tenzij die erkenning in het belang van het slachtoffer zou zijn wat betreft de gevolgen van het huwelijk, met name de verwerving van rechten die het slachtoffer anders niet zou genieten ⁽⁷⁷⁾.

Gehuwde minderjarigen moeten rechten en speciale procedurele waarborgen genieten op grond van het EU-asielacquis. Volgens een door FRA uitgevoerde inventarisatie valt de minimumleeftijd voor het huwelijk in alle lidstaten samen met de meerderjarigheidsleeftijd en is deze vastgesteld op 18 jaar – met uitzondering van **Schotland** waar zowel de huwelijksleeftijd als de meerderjarigheidsleeftijd 16 jaar is. De meeste nationale wetgevingen voorzien in de mogelijkheid om met toestemming van de ouders en/of een rechterlijke of administratieve instantie te huwen voordat de meerderjarigheid is bereikt. Alleen in **DK, DE, NL** en **SE** (evenals in **PL**, maar alleen voor mannen) is het niet mogelijk om te huwen onder de 18 jaar ⁽⁷⁸⁾. Volgens de antwoorden op de vragenlijst van het EASO van 2017 ⁽⁷⁹⁾, worden gehuwde minderjarigen in **AT, BE, CH, CY, DE, EL, FI, LT, NL, NO, PL, SK** en **SE** als niet-begeleide kinderen beschouwd. In **EE, SI** en **ES** is dit het geval als zij jonger zijn dan respectievelijk 15 (SI) of 16 (EE en ES) jaar.

In de in het asielacquis opgenomen definitie van een niet-begeleid kind worden gehuwde minderjarigen niet expliciet uitgesloten ⁽⁸⁰⁾. Tenzij het huwelijk overeenkomstig de wet of de praktijk van het betrokken EU+-land wordt erkend, moet de gehuwde minderjarige derhalve worden beschouwd als een niet-begeleid kind dat de bijzondere procedurele waarborgen geniet die krachtens de richtlijn asielprocedures (herschikking) voor niet-begeleide kinderen gelden, of als een begeleid kind indien het door zijn ouders/wettelijke voogd wordt vergezeld. In lidstaten waar de leeftijdsgrens voor seksuele meerderjarigheid overeenkomt met die in het land van herkomst maar niet met die van de lidstaat zelf, moeten bijzondere waarborgen worden voorzien.

In de leeftijdscategorie van 15 tot 18 jaar verschillen de wetgevingen en/of praktijken van de lidstaten wat betreft de erkenning van een volwassen echtgeno(o)t(e) als zijnde verantwoordelijk voor een minderjarige echtgeno(o)t(e). In de meeste lidstaten zijn kindhuwelijken niet toegestaan/erkend bij wet noch op grond van de praktijk. Als de minderjarige echtgeno(o)t(e) alleen reist met de volwassen echtgeno(o)t(e) en niet door zijn/haar ouders/voogd wordt vergezeld, dient het als een 'niet-begeleid' kind te worden beschouwd.

Wanneer in de asielprocedures het belang van de gehuwde minderjarige een eerste overweging vormt ⁽⁸¹⁾, moet de relatie met de echtgeno(o)t(e) zorgvuldig worden nagegaan. Dit houdt onder meer in dat de minderjarige wordt gehoord over de aard van het huwelijk, hoe het echtpaar verder wil en of hij/zij bij de echtgeno(o)t(e) wil blijven of gescheiden wil worden.

Aangezien een kind niet met een huwelijk kan instemmen, moet de vraag of het goed voor hem/haar is om bij een volwassen echtgeno(o)t(e) te blijven worden beantwoord door een maatschappelijk werker en/of de Kinderbescherming. Hierbij moet rekening worden gehouden met de bescherming van het

⁽⁷⁶⁾ CRC-Comité, *Algemeen Commentaar nr. 4 (2003) Adolescent Health and Development in the Context of the Convention on the Rights of the Child*, 1 juli 2003, CRC/GC/2003/4.

⁽⁷⁷⁾ Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa, *Resolutie 1468 (2005) over gedwongen huwelijken en kindhuwelijken*, 5 oktober 2005.

⁽⁷⁸⁾ FRA, *Mapping minimum age requirements with respect to the rights of the child in the EU: Marriage with consent of a public authority and/or public figure*, 2017.

⁽⁷⁹⁾ Gepresenteerd tijdens de jaarlijkse EASO-conferentie over kinderen in december 2017.

⁽⁸⁰⁾ Artikel 2, onder I, richtlijn asielnormen (herschikking).

⁽⁸¹⁾ Voor meer informatie over de minimumleeftijd van gehuwde minderjarigen en de wijze waarop dit in de wetgevingen van de lidstaten is geregeld, wordt verwezen naar FRA, *Mapping minimum age requirements with respect to the rights of the child in the EU: Marriage with consent of a public authority and/or public figure*, 2017.

kind en moeten onder meer alle elementen van het belang van het kind – met name veiligheids- en beveiligingsoverwegingen – opnieuw worden bekeken.

Het is belangrijk na te gaan of het echtpaar kinderen heeft en zo ja, of het echtpaar recht op gezinshereniging heeft, en of er mogelijk redenen zijn om zich extra zorgen te maken over de bescherming van deze kinderen. De belangen van de eigen kinderen van het gehuwde kind dienen ook afzonderlijk te worden beoordeeld.

Als eenmaal is vastgesteld dat dit in het belang van het kind is, en uitsluitend in dat geval, kan worden overwogen om het kind en de echtgeno(o)t(e) onder hetzelfde dossier te beoordelen.

Als een minderjarige ook vader/moeder is, moet in extra beschermingsmaatregelen en waarborgen worden voorzien. Met name het beginsel van het belang moet voor beide kinderen in aanmerking worden genomen.

In een situatie waarin het kind gescheiden is van zijn ouders/wettelijke voogd, dienen de autoriteiten van de EU+-lidstaat ervoor te zorgen dat de echtgeno(o)t(e) niet als voogd van het kind wordt aangesteld.

Het waarborgen van de bescherming van het gehuwde kind gedurende de hele procedure vereist een nauwe betrokkenheid van de Kinderbescherming en andere relevante autoriteiten in de EU+-landen.

Bovengenoemde kwesties kunnen van invloed zijn op opvangregelingen en opvang-/huisvestingsnormen. Dit valt echter buiten het bestek van deze gids ⁽⁸²⁾.

Kinderen die slachtoffer zijn van mensenhandel

De autoriteiten moeten alert zijn op het potentiële risico dat het kind slachtoffer is van mensenhandel. Bij het afwegen van de elementen van het belang van het kind en het risico dat mensenhandelaars overkomen of zich voordoen als begeleidende volwassenen, moet rekening worden gehouden met veiligheids- en beveiligingsoverwegingen. Beperkte identificatie, onvoldoende toegang tot informatie over de rechten van slachtoffers en ondoeltreffende verwijzingsmechanismen op nationaal en transnationaal niveau ⁽⁸³⁾ blijven ertoe leiden dat slachtoffers van mensenhandel geen toegang krijgen tot hun rechten ⁽⁸⁴⁾. Het is van cruciaal belang dat de internationale beschermingssystemen communiceren met en gekoppeld zijn aan de systemen ter bestrijding van mensenhandel en aan nationale verwijzingsmechanismen ⁽⁸⁵⁾. Er moeten gecoördineerde protocollen en standaardwerkwijzen worden ontworpen in samenwerking met verschillende vakmensen, deskundigen en instellingen om deze koppeling effectiever te maken ⁽⁸⁶⁾. Voor kinderen die slachtoffer zijn van mensenhandel moet ervoor worden gezorgd dat de Kinderbescherming betrokken is bij verwijzingsmechanismen. Momenteel is die betrokkenheid nog steeds beperkt ⁽⁸⁷⁾.

⁽⁸²⁾ Zie *EASO-richtsnoer voor opvangvoorzieningen: operationele normen en indicatoren*, september 2016.

⁽⁸³⁾ De IOM heeft een onlineplatform gelanceerd met een model voor een grensoverschrijdend verwijzingsmechanisme, een resultaat van het door de EU gefinancierde TACT-project (*Transnational Action Project*) en ontwikkeld in het kader van de EU-strategie voor de uitroeiing van mensenhandel 2012-2016. In het kader van de EU-strategie 2012-2016 heeft de Commissie een project met betrekking tot een model voor grensoverschrijdende verwijzing gefinancierd, dat [online](#) beschikbaar is.

⁽⁸⁴⁾ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad, *Verslag over de follow-up van de EU-strategie voor de uitroeiing van mensenhandel en het vaststellen van verdere concrete maatregelen*, 4 december 2017, COM(2017) 728 final (Follow-upverslag).

⁽⁸⁵⁾ Commissie, *Voortgangsverslag*, COM(2016) 267 final; Europol, *Situation Report on THB*, 765175(2016); Commissie, *Follow-upverslag*, COM(2017) 728 final.

⁽⁸⁶⁾ Diensten van de Commissie, *Begeleidend voortgangsverslag*, SWD(2016) 159 final.

⁽⁸⁷⁾ In Commissie, *Voortgangsverslag*, COM(2016) 267 final, wordt gesteld dat een geïntegreerde aanpak van kindbescherming moet zijn gebaseerd op de normen van het VRK, met inbegrip van het belang van het kind, en op de versterking van voogdijsystemen. FRA, *Handbook on guardianship systems for children deprived of parental care*, 2014 is gericht op kinderen die slachtoffer zijn van mensenhandel. Het handboek van FRA is gericht op kinderen die slachtoffer zijn van mensenhandel, met bijzondere aandacht voor voogden.

Het instrument van het EASO voor de identificatie van personen met bijzondere behoeften (ipsn.easo.europa.eu/nl) bevat waardevolle informatie over de identificatie van slachtoffers van mensenhandel.

In de EASO-opleidingsmodule over gender, seksuele gerichtheid en genderidentiteit is een onderdeel over mensenhandel opgenomen.

In 2017 werd een specifieke mensenhandelmodule ontwikkeld en gelanceerd. Meer informatie is te vinden op: <https://www.easo.europa.eu/training>

Zie ook de Europese Commissie, *Guidelines for the identification of victims of trafficking in human beings, Especially for Consular Services and Border Guards*, 2013.

Voor kinderen die als slachtoffer van mensenhandel zijn geïdentificeerd, moet het nationale verwijzingsmechanisme ⁽⁸⁸⁾ of een soortgelijke structuur of soortgelijk mechanisme van toepassing zijn. De verantwoordelijke ambtenaar (in overleg met de wettelijke voogd) zou het dossier moeten bewaren, de behoefte aan internationale bescherming moeten beoordelen en de zaak van het kind moeten doorverwijzen naar bestaande specifieke procedures voor slachtoffers van mensenhandel. De asielambtenaar moet op de hoogte zijn van de juridische mogelijkheden en moet weten of het kind beide procedures tegelijkertijd kan doorlopen. Dit zou ook afhangen van de nationale rechtskaders en praktijken.

Concreet moet elke aanwijzing dat het kind slachtoffer van mensenhandel is of dreigt te worden alsmede elk verder contact met netwerken van mensenhandelaars of andere criminele netwerken of personen die het kind hebben misbruikt, worden gedocumenteerd. Dit geldt ongeacht of dit in het land van herkomst dan wel in de doorreislanden is gebeurd. Onderneem indien nodig vervolgacties.

Kinderen die slachtoffer van mensenhandel zijn, mogen niet als misdadigers worden gezien of behandeld. Hun bescherming, bijstand en herstel moeten de nodige prioriteit krijgen. In het kader van hun bescherming moet ook rekening worden gehouden met genderspecifieke risico's, zwangerschap en andere kwetsbaarheden. Het misdrijf mensenhandel heeft een sterke genderdimensie: mensenhandel met het oog op seksuele uitbuiting blijft de meest voorkomende vorm en de slachtoffers zijn voornamelijk vrouwen en meisjes ⁽⁸⁹⁾.

Andere vormen van kwetsbaarheidsbeoordeling

Vaak zal een kwetsbaarheidsbeoordeling zijn uitgevoerd om speciale procedurele of opvangwaarborgen toe te passen of het kind naar de meest geschikte procedure te leiden ⁽⁹⁰⁾. In dat geval moeten de bevindingen in de analyse worden verwerkt en passend meegewogen worden bij de elementen die relevant zijn voor het belang van het kind.

Een kwetsbaarheids- of risico-indicator kan ertoe leiden dat het nodig is prioriteit te geven aan de zaak van het kind of om de beoordeling van de zaak uit te stellen. Tijdens de asielprocedures kan het nodig zijn om een beroep te doen op specialisten op het gebied van mensenhandel, VGV of andere onderwerpen. Vervolgacties en verwijzingen kunnen nodig zijn en moeten worden gedocumenteerd. De bescherming van het kind moet worden gewaarborgd en daarom moeten de bevoegde autoriteiten (asiel, opvang, Kinderbescherming, politie belast met de taak om schade te voorkomen en alle andere autoriteiten) coördinatiemechanismen instellen die het mogelijk maken om informatie die relevant

⁽⁸⁸⁾ Het nationale verwijzingsmechanisme is een proces ter identificatie en ondersteuning van slachtoffers dat bedoeld is om de samenwerking tussen agentschappen die betrokken zijn bij mensenhandelzaken te vergemakkelijken en de uitwisseling van informatie tussen de politie, de grenspolitie, asielambtenaren, andere relevante autoriteiten en niet-gouvernementele organisaties over potentiële slachtoffers en de verlening van steun mogelijk te maken.

⁽⁸⁹⁾ Commissie, *Follow-upverslag*, COM(2017) 728 final; Commissie, *Voortgangsverslag*, COM(2016) 267 final; er zijn relevante studies gepubliceerd in het kader van de EU-strategie voor de uitroeiing van mensenhandel 2012-2016: de studie over de genderdimensie van mensenhandel en de studie over risicogroepen op de EU-website tegen mensenhandel waarnaar wordt gelinkt in het overzicht van *EU-maatregelen ter bestrijding van mensenhandel 2012-2016*.

⁽⁹⁰⁾ Bijvoorbeeld met het oog op vrijstelling van grensprocedures of versnelde procedures overeenkomstig de richtlijn asielprocedures. In de richtlijn asielprocedures wordt voorgeschreven dat voor niet-begeleide kinderen en andere kwetsbare personen geen speciale procedures mogen worden toegepast, tenzij de lidstaten ervoor kunnen zorgen dat zij gedurende deze procedures de vereiste aanvullende garanties krijgen.

is voor het kind uit te wisselen. De coördinatiemechanismen moeten in overeenstemming zijn met de privacyregels en in die mechanismen moet worden gespecificeerd dat het nodig is zaken door te verwijzen naar de meest geschikte autoriteit en hoe dat moet worden gedaan.

EASO-instrument voor de identificatie van personen met bijzondere behoeften (IPSN)

Om de lidstaten te ondersteunen bij het identificeren en beoordelen van bijzondere behoeften met betrekking tot procedurele en opvangwaarborgen, heeft het EASO een online interactief instrument ontwikkeld dat algemeen toegankelijk is in meerdere EU-talen.

Het IPSN is een intuïtief en praktisch instrument ten behoeve van een tijdige en doorlopende identificatie van individuele bijzondere behoeften zonder dat hiervoor specialistische kennis vereist is. Het instrument is gebaseerd op een aantal indicatoren die zijn gelinkt aan verschillende categorieën personen met mogelijk bijzondere behoeften.

Nadat de gebruiker de relevante informatie heeft gegenereerd, kan hij een rapport inclusief een selectie van verschillende elementen afdrukken of opslaan. Voordat het rapport wordt opgeslagen en/of afgedrukt, kan het nog verder worden aangepast voor de desbetreffende zaak.

Integratie van het IPSN in een nationaal mechanisme — in overeenstemming met de in deze praktische gids vermelde normen — wordt aanbevolen.

Het instrument is beschikbaar op <https://ipsn.easo.europa.eu/nl>

Bijlage I — Model in verband met het belang van het kind ⁽⁹¹⁾

Dit model/Deze checklist biedt een niet-uitputtende en niet-hiërarchische lijst van elementen die verband houden met het belang van het kind en de daarmee samenhangende waarborgen voor internationale bescherming. Het gebruik van een checklist kan echter niet dienen om de daadwerkelijke bezorgdheid over het welzijn van het kind terug te brengen tot een eenvoudige eenmalige controle in plaats van een continu proces.

Pas dit model/deze checklist aan de nationale procedures aan en gebruik het als bewijsmateriaal in het dossier van het kind dat het belang van het kind een eerste overweging vormde. Dit is een doorlopend proces en dus kan het model een levend document zijn dat door elke ambtenaar binnen het asielproces wordt gebruikt om te documenteren hoe het belang van het kind voortdurend voorop staat.

Indien een van de waarborgen ontbreekt of de nodige informatie niet is verzameld, dient te worden aangegeven waarom dat niet mogelijk was. Dit model/Deze checklist is bedoeld als leidraad voor het verzamelen van de belangrijkste informatie en te documenteren dat in de waarborgen is voorzien.

Model/checklist in verband met het belang van het kind			
Model/checklist voor waarborgen (als onderdeel van het dossier)	JA	NEEN	OPMERKINGEN
In het dossier: voeg toe wie input heeft geleverd met betrekking tot het belang van het kind (bijv. voogd, opvoeder/leraar, pleegouder, psycholoog van het opvangcentrum enz.)			
De veiligheid van het kind is gedurende het hele proces gewaarborgd			
Het belang van het kind is door opgeleide ambtenaren beoordeeld voorafgaand aan de asielprocedure door de kinderbeschermingsinstanties/maatschappelijk werkers. Betrokkenen bij de beoordeling (vervolgkeuzelijst indien in een elektronische database)			
De behandeling van het verzoek van het kind heeft prioriteit gekregen/ krijgt prioriteit of de duur ervan is aangepast			
Het kind is vrijgesteld van grensprocedures en versnelde procedures, indien van toepassing			
Het kind heeft de nodige tijd gekregen om te rusten en te herstellen			
Er is in een zo vroeg mogelijke fase een onafhankelijke en gekwalificeerde voogd/vertegenwoordiger aangesteld die in alle stadia bij het proces betrokken is gebleven, d.w.z. geraadpleegd, en die zijn mening in het proces heeft gegeven			
De voogd/vertegenwoordiger van het kind was/is aanwezig bij elk onderhoud met het kind			
Het kind heeft juridisch advies gekregen en bij elk onderhoud met het kind was/is een raadsman aanwezig			
Gedurende het hele proces zijn gespecialiseerde en/of opgeleide tolken beschikbaar gesteld			

⁽⁹¹⁾ Elianne Zijlstra beschrijft in haar proefschrift een model voor een eenduidige interpretatie van het begrip "belang van het kind". Dit model verbindt de in de artikelen 3 en 6 van het VRK neergelegde rechten met elkaar. Het zogenaamde "Best Interest of the Child (BIC)-model" bevat 14 pedagogische omgevingsvoorwaarden die in zowel het familiale als het maatschappelijke domein van toepassing zijn. De voorwaarden zijn onderverdeeld in "Gezin, actuele situatie" met inbegrip van "lichamelijk welzijn: 1. Adequate fysieke zorg; 2. Veilige directe fysieke omgeving" en "Gezin, zorg en opvoeding", met inbegrip van "3. Affectieve sfeer; 4. Ondersteunende; flexibele opvoedingsstructuur; 5. Goede voorbeelden door ouder; 6. Interesse". Ten tweede "Familie, toekomst en verleden" omvat "7. Continuïteit in opvoedingsomstandigheden, toekomstperspectief". Ten derde: "Samenleving, actuele situatie" omvat "8. Veilige bredere fysieke omgeving; 9. Respect; 10. Sociaal netwerk; 11. Onderwijs; 12. Contact met leeftijdsgenoten; 13. Adequate voorbeelden in de samenleving". Het laatste element is opgenomen onder de vierde overkoepelende noemer "Samenleving, toekomst en verleden", bestaande uit "14. Stabiliteit in levensomstandigheden, toekomstperspectief". E. Zijlstra, *"In the best interest of the child? A study into decision-support tool validating asylum-seeking children's rights from a behavioural scientific perspective"*, Groningen: Universiteit van Groningen 2012.

Model/checklist in verband met het belang van het kind			
Model/checklist voor waarborgen (als onderdeel van het dossier)	JA	NEEN	OPMERKINGEN
Het kind is naar behoren geïnformeerd op een wijze en in een taal die aan zijn leeftijd waren aangepast en het kind begrijpt de asielprocedure. Er is gecontroleerd of het kind de informatie begrijpt			
De mening van het kind is/wordt gehoord en hiermee is/wordt bij alle beslissingen tijdens de gehele asielprocedure rekening gehouden in overeenstemming met de leeftijd en maturiteit van het kind			
De standpunten en verklaringen van het kind zijn bij de beoordeling van het belang van het kind separaat van die van de ouders beschouwd			
De standpunten van de voogd (en/of de ouders/familieleden) zijn geregistreerd en ter beschikking gesteld van de verantwoordelijke instantie			
De vertrouwelijkheid van het proces is gerespecteerd en aan het kind uitgelegd			
De argumentering/motivering/juridische redenering met het belang van het kind als eerste overweging is gedocumenteerd			
De bijzondere behoeften en kwetsbaarheden van het kind zijn zo vroeg mogelijk vastgesteld en het kind is naar de bevoegde autoriteiten doorverwezen voor relevante bijstand en ondersteuning			
Indien nodig is een specialist geraadpleegd (kinderpsycholoog, arts, andere deskundigen)			
Te verzamelen en te documenteren informatie (bij een onderhoud)	JA	NEEN	OPMERKINGEN
Er zijn persoonsgegevens verzameld en geregistreerd (nationaliteit, geslacht, leeftijd, etniciteit, opleiding, taal, gezondheid, familiegeschiedenis, vingerafdrukken in overeenstemming met de nationale en EU-wetgeving)			
Er zijn gegevens verzameld en gedocumenteerd over mogelijke familieleden (met inbegrip van familieleden in ruime zin) die in andere lidstaten, het land van herkomst of een ander derde land verblijven			
Het laatst bekende contact met familieleden, hun contactgegevens en de redenen voor de scheiding van de familie (in voorkomend geval) zijn geregistreerd			
De connecties, met inbegrip van sociale netwerken, en banden met de samenleving zijn door de Kinderbescherming/een maatschappelijk werker verzameld			
De nodige deskundigenrapporten (medische rapporten, politierapporten enz.) zijn aan het dossier toegevoegd			
Geconstateerde punten van zorg (misbruik, trauma's, geweld, bijzondere behoeften, kwetsbaarheden, medische problemen enz.) zijn geregistreerd			
Als er bezorgdheid bestaat over een hoog risico voor het kind slachtoffer te worden van mensenhandel of als er aanwijzingen zijn dat het kind een slachtoffer van mensenhandel is, is de informatie geregistreerd			
Het kind en de voogd/vertegenwoordiger (indien van toepassing) krijgen een schriftelijke, gemotiveerde asielbeslissing (waarin onder meer wordt uitgelegd hoe het belang van het kind de eerste overweging vormde), die ook mondeling wordt toegelicht op een aan de leeftijd van het kind aangepaste wijze en in een taal die het begrijpt			

Bijlage II — Beleidsdocumenten en richtsnoeren

Deze bijlage is bedoeld voor deskundigen op asielgebied die hier relevante publicaties en richtsnoeren over de implementatie van het belang van het kind kunnen terugvinden. Hoewel alles in het werk is gesteld om een volledige lijst van publicaties en beleidsdocumenten over dit onderwerp op te stellen, mag de onderstaande lijst niet als volledig worden beschouwd.

EASO, *Instrument voor de identificatie van personen met bijzondere behoeften* (2016)

EASO, *Praktische gids voor het opsporen van familieleden* (2016)

EASO, *Praktische gids voor leeftijdsonderzoek* (2018)

FRA, *Voogdij over kinderen die van ouderlijke zorg verstoken zijn — Handboek voor de versterking van voogdijstelsels om te voorzien in de specifieke behoeften van minderjarige slachtoffers van mensenhandel* (2014)

Handbook and Toolkit on Unaccompanied and Separated Children of the Inter-agency Working Group on Unaccompanied and Separated Children (2017)

Mededeling van de Europese Commissie inzake mensenhandel (2017)

UNHCR, *Considering the Best Interests of a Child within a Family Seeking Asylum* (2013)

UNHCR, *Field Handbook for the Implementation of UNHCR BID Guidelines* (2011)

UNHCR, *Guidelines on Determining the Best Interests of the Child* (2008)

UNHCR, *Guidelines on International Protection No. 8: Child Asylum Claims under Articles 1(A)2 and 1(F) of the [1951 GRC]* (2009)

UNHCR, *Guidelines on Policies and Procedures in dealing with Unaccompanied Children Seeking Asylum* (1997)

UNHCR en Unicef, *Safe and Sound: what States can do to ensure respect for the best interests of unaccompanied and separated children in Europe* (2014)

UNHCR/Unicef/IRC, *The Way Forward to Strengthened Policies and Practices for Unaccompanied and Separated Children in Europe*, juli 2017

Unicef, *Let's Talk — Developing Effective Communication with Child Victims of Abuse and Human Trafficking*

Unicef, *Working Paper on Age Assessment*

Bijlage III — Rechtskader

Deze bijlage bevat de meest relevante bepalingen over het onderwerp “belang van het kind” in internationale en Europese rechtsinstrumenten. De inhoud mag echter niet als volledig worden beschouwd. Deze bijlage bevat ook verwijzingen naar zachte wetgeving die relevant is voor de praktische gids. Ten slotte bevat deze bijlage een blanco gedeelte dat door de gebruikers van deze gids kan worden aangevuld met de relevante bepalingen en instrumenten die op nationaal niveau zijn ontwikkeld ⁽⁹²⁾.

Internationale wetgeving

Wettelijke bepaling		Relevant artikel
VN-Verdrag inzake de rechten van het kind van 20 november 1989 (VRK)	Familie	Preambule
	Kind	Artikel 1
	Geen discriminatie	Artikel 2
	Belang van het kind	Artikel 3, lid 1; artikel 9, lid 3; artikel 18, lid 1, en artikel 20
	Registratie, naam, nationaliteit en ouderlijke zorg	Artikel 7
	Behoud van identiteit en familiebetrekkingen	Artikel 8
	Recht op het onderhouden van persoonlijke relaties en contacten	Artikel 9
	Herstel van familiebanden	Artikel 10 en artikel 22, lid 2
	Respect voor de mening van het kind: het recht om te worden gehoord	Artikel 12
	Verzorging en huisvesting	Artikel 20
	Vluchtelingenkinderen en opsporing van familieleden	Artikel 22
VN-Verdrag betreffende de status van vluchtelingen (1951) en het Protocol betreffende de status van vluchtelingen (1967)	Vluchtelingen Niet-begeleide kinderen	Brief B(2) van slotakte nr. 2545 van de Plenaire Vergadering van de Verenigde Naties over de status van vluchtelingen en staatlozen

EU-wetgeving

Wettelijke bepaling		Relevant artikel
Verdrag betreffende de Europese Unie	Rechten van het kind	Artikel 3, lid 5
Handvest van de grondrechten van de Europese Unie	Recht op asiel	Artikel 18
	Rechten van het kind	Artikel 24
Schengengrenscodex (Verordening (EG) nr. 562/2006) Verordening (EU) 2016/399 (codificatie)	Kindvriendelijke procedurele maatregelen voor minderjarigen	Artikel 19/20, lid 1, onder f), bijlage VII, punt 6

⁽⁹²⁾ Mededeling, *Bescherming van migrerende kinderen*, COM(2017) 211 final: Het belang van het kind moet worden beoordeeld en vooropstaan bij alle maatregelen en beslissingen die het kind betreffen. Het is belangrijk dat de Europese Unie hieromtrent nadere adviezen verstrekt, voortbouwend op internationale normen. Een gedegen vaststelling van het belang van het kind, met het oog op het bepalen van de meest geschikte duurzame oplossing voor hem of haar, vergt extra procedurele waarborgen, gezien de grote gevolgen die de beslissing heeft voor de toekomst van het kind.

Wettelijke bepaling		Relevant artikel
Richtlijn gezinshereniging (Richtlijn 2003/86/EG)	Niet-begeleide minderjarige	Artikel 2, onder f)
	Gezinshereniging	Artikel 2, onder d)
	Gezinsleden	Artikel 4
	Belang van het kind	Artikel 5
	Herstel van familiebanden	Artikelen 4 en 10
Richtlijn betreffende verblijfstitels voor slachtoffers van mensenhandel (Richtlijn 2004/81/EG)	Niet-begeleide minderjarige	Artikel 2, onder f)
	Belang van het kind	Artikel 10, onder a)
	Identificatie als niet-begeleid kind	Artikel 10, onder c)
	Opsporing van gezinsleden	Artikel 10, onder c)
Richtlijn ter bestrijding van mensenhandel (Richtlijn 2011/36/EU)	Identificatie van minderjarige slachtoffers van mensenhandel en beschermingsmaatregelen	Overweging 23
	Kind	Artikel 2, lid 6
	Kwetsbaarheid	Artikel 2, lid 2
	Belang van het kind	Overwegingen 8, 22 en 23; artikel 13 en artikel 16, lid 2
	Procedurale waarborgen in strafrechtelijke onderzoeken	Artikel 15
	Bescherming van niet-begeleide kinderen die slachtoffer van mensenhandel zijn	Artikel 16
Richtlijn asielnormen (Richtlijn 2011/95/EU) (herschikking)	Minderjarige	Artikel 2, onder k)
	Gezinsleden	Artikel 2, onder j)
	Niet-begeleide minderjarige	Artikel 2, onder l)
	Het belang van het kind en de eenheid van het gezin	Overweging 18
	Belang van het kind	Overwegingen 19, 27 en 38; artikel 20, lid 5; artikel 31, leden 4 en 5
	Recht om te worden gehoord/ recht op inspraak, recht op informatie	Artikelen 22 en 31
	Instandhouding van het gezin	Artikel 23
	Opsporing van gezinsleden	Artikel 31, lid 5
Richtlijn asielprocedures (Richtlijn 2013/32/EU) (herschikking)	Minderjarige	Artikel 2, onder l)
	Niet-begeleide minderjarige	Artikel 2, onder m)
	Vertegenwoordiger	Artikel 2, onder n), en artikel 25
	Belang van het kind	Overweging 33; artikel 2, onder n); artikel 25, lid 1, onder a); artikel 25, lid 6
	Recht op informatie	Artikel 25
	Andere artikelen	Artikel 14, lid 1; artikel 24; artikel 25 in zijn geheel

Wettelijke bepaling		Relevant artikel
Richtlijn opvangvoorzieningen (Richtlijn 2013/33/EU) (herschikking)	Minderjarige	Artikel 2, onder d)
	Niet-begeleide minderjarige	Artikel 2, onder e)
	Gezinsleden	Artikel 2, onder c)
	Vertegenwoordiger	Artikel 2, onder j)
	Het belang van het kind en de eenheid van het gezin	Overweging 9, artikel 12
	Belang van het kind	Overweging 22; artikel 2, onder j); artikel 11, lid 2; artikelen 23 en 24
	Kwetsbare personen	Artikelen 21 en 22
	Documentatie	Artikel 6
	Opsporing van gezinsleden	Artikel 24, lid 3
Eurodac-verordening (Verordening (EU) nr. 603/2013) (herschikking)	Belang van het kind	Overweging 35
Dublinverordening (Verordening (EU) nr. 604/2013) (herschikking)	Minderjarige	Artikel 2, onder i)
	Niet-begeleide minderjarige	Artikel 2, onder j)
	Gezinsleden	Artikel 2, onder g)
	Familielid	Artikel 2, onder h)
	Vertegenwoordiger	Artikel 2, onder k)
	Het belang van het kind en de eenheid van het gezin	Overweging 16
	Belang van het kind	Overwegingen 13, 24 en 35; artikel 20, lid 5; artikel 31, leden 4 en 5
	Recht op informatie	Overweging 4 van en bijlage XI bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 118/2014
	Identificatie van gezinsleden en familieleden	Overweging 35
	Opsporing van familieleden, identificatie van gezins- en familieleden	Artikel 6, lid 4; artikel 8
	Uitwisseling van informatie over het kind	Bijlage VII bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 118/2014
	Uitwisseling van informatie over het gezin	Bijlage VIII bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 118/2014
Uitvoeringsverordening (EU) nr. 118/2014	Opsporing van familieleden, identificatie van gezins- en familieleden	Artikel 1, lid 7; bijlage II LIJST A(I); LIJST B(I)
	Uitwisseling van informatie over het kind	Bijlage VII
	Uitwisseling van informatie over het gezin	Bijlage VIII
	Informatie voor niet-begeleide kinderen over de Dublinprocedure	Bijlage XI
Besluit (EU) 2016/1754 van de Raad van 29 september 2016 tot vaststelling van voorlopige maatregelen op het gebied van internationale bescherming ten gunste van Italië en Griekenland	Belang van het kind	Artikel 6, overweging 33

Zachte wetgeving

VN-Comité voor de rechten van het kind, [Algemeen Commentaar nr. 6 \(2005\): Treatment of Unaccompanied and Separated Children Outside their Country of Origin](#), 1 september 2005, CRC/GC/2005/6.

VN-Comité voor de rechten van het kind, [Algemeen Commentaar nr. 12 \(2009\) The right of the child to be heard](#), 1 juli 2009 CRC/C/GC/12.

VN-Comité voor de rechten van het kind, [Algemeen Commentaar nr. 13 \(2011\) over het recht van het kind op vrijwaring van alle vormen van geweld](#), 18 april 2011, CRC/C/GC13.

VN-Comité voor de rechten van het kind, [Algemeen Commentaar nr. 14 \(2013\) dat inhoudt dat het kind er recht op heeft dat zijn belang een eerste overweging vormt](#), 29 mei 2013, CRC/C/GC/14.

VN-Comité voor de rechten van het kind, [General Comment No. 20 \(2016\) on the implementation of the rights of the child during adolescence](#), 6 december 2016, CRC/C/GC/20.

UN Committee on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of their Families (CMW), [Joint General Comment No. 3 \(2017\) and No. 22 \(2017\) of UN Committee on the Rights of the Child on the general principles regarding the human rights of children in the context of international migration](#), 16 november 2017, CMW/C/GC/3-CRC/C/GC/22.

UN Committee on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families (CMW), [Joint general comment No. 4 \(2017\) of the Committee on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families and No. 23 \(2017\) of the Committee on the Rights of the Child on State obligations regarding the human rights of children in the context of international migration in countries of origin, transit, destination and return](#), 16 november 2017, CMW/C/GC/4-CRC/C/GC/0.

Bijlage IV — Bibliografie

Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten, *Child-friendly justice — Perspectives and experiences of children involved in judicial proceedings as victims, witnesses or parties in nine EU Member States*, 2017.

Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten, *Fundamental Rights Report*, 2018.

Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten, *Mapping minimum age requirements concerning the rights of the child in the EU: Marriage with consent of a public authority and/or public figure*, 2017.

EASO, *Guidance on reception conditions for unaccompanied children: operational standards and indicators*, 2018.

Europese Commissie, Migration and Home Affairs, *European Migration Network Glossary*, version 6, maart 2018.

Europese Commissie, *The EU rights of victims of trafficking in human beings*, 2013.

Europese Unie, *Besluit (EU) 2015/1523 van de Raad van 14 september 2015 tot vaststelling van voorlopige maatregelen op het gebied van internationale bescherming ten gunste van Italië en van Griekenland*.

Europese Unie, *Handvest van de grondrechten van de Europese Unie*, 26 oktober 2012, 2012/C 326/02.

Europese Unie, Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad, *Verslag over de follow-up van de EU-strategie voor de uitroeiing van mensenhandel en het vaststellen van verdere concrete maatregelen*, 4 december 2017, COM(2017) 728 final.

Europese Unie, *mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad over bescherming van migrerende kinderen*, COM(2017) 211 final.

Europese Unie, *Verslag van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad over de vorderingen die zijn gemaakt op het gebied van de bestrijding van mensenhandel (2016) als vereist op grond van artikel 20 van Richtlijn 2011/36/EU inzake de voorkoming en bestrijding van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers daarvan*, 19 mei 2016, COM(2016) 267 final.

Europol, *Situation Report: Trafficking in human beings in the EU*, 765175, februari 2016.

Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor de Vluchtelingen, *Conclusion on Children at Risk no.107*, A/AC.96/10485, oktober 2007.

Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa, *Resolution 1468 (2005) on forced marriages and child marriages*, 5 oktober 2005.

Separated Children in Europe Programme, *Statement of Good Practice*, maart 2010, vierde herziene uitgave.

Zijlstra, Eliane A., *In the best interest of the child? A study into decision-support tool validating asylum-seeking children's rights from a behavioural scientific perspective*, proefschrift, Groningen: Rijksuniversiteit Groningen 2012.

Hoe neemt u contact op met de EU?

Kom langs

Er zijn honderden Europe Direct-informatiecentra overal in de Europese Unie. U vindt het adres van het dichtstbijzijnde informatiecentrum op: https://europa.eu/european-union/contact_nl

Bel of mail

Europe Direct is een dienst die uw vragen over de Europese Unie beantwoordt. U kunt met deze dienst contact opnemen door:

- te bellen naar het gratis nummer: 00 800 6 7 8 9 10 11 (bepaalde telecomaandieners kunnen wel kosten in rekening brengen),
- te bellen naar het gewone nummer: +32 22999696, of
- een e-mail te sturen via: https://europa.eu/european-union/contact_nl

Waar vindt u informatie over de EU?

Online

Informatie over de Europese Unie in alle officiële talen van de EU is beschikbaar op de Europa-website op: https://europa.eu/european-union/index_nl

EU-publicaties

U kunt publicaties van de EU downloaden of bestellen op: <https://publications.europa.eu/nl/publications> (sommige zijn gratis, andere niet). Als u meerdere exemplaren van gratis publicaties wenst, neem dan contact op met Europe Direct of uw plaatselijke informatiecentrum (zie https://europa.eu/european-union/contact_nl).

EU-wetgeving en aanverwante documenten

Toegang tot juridische informatie van de EU, waaronder alle EU-wetgeving sinds 1952 in alle officiële talen, krijgt u op EUR-Lex op: <http://eur-lex.europa.eu>

Open data van de EU

Het opendataportaal van de EU (<http://data.europa.eu/euodp/nl>) biedt toegang tot datasets uit de EU. Deze gegevens kunnen gratis worden gedownload en hergebruikt, zowel voor commerciële als voor niet-commerciële doeleinden.

Bureau voor publicaties
van de Europese Unie